

**POLITECHNIKA WARSZAWSKA
WYDZIAŁ CHEMICZNY**

INFORMATOR

Biotechnologia

studia II stopnia

WARSAWA 2015

Kierunek Biotechnologia

<u>Biotechnologia chemiczna - leki i kosmetyki</u>	<u>Semestr 1</u>
	<u>Semestr 2</u>
	<u>Semestr 3</u>
<u>Biotechnologia przemysłowa</u>	<u>Semestr 1</u>
	<u>Semestr 2</u>
	<u>Semestr 3</u>
<u>Applied Biotechnology</u>	<u>Semestr 1</u>
	<u>Semestr 2</u>
	<u>Semestr 3</u>
<u>Mikrobioanalitka</u>	<u>Semestr 1</u>
	<u>Semestr 2</u>
	<u>Semestr 3</u>
<u>Przedmioty obieralne</u>	<u>Semestr letni</u>
	<u>Semestr zimowy</u>

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia chemiczna - leki i kosmetyki****Semestr 1****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMS1004	Bioinformatyka	1	1	0	0	0	3
2	CH.BMK1002	Biotechnologia molekularna	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMK1001	Inżynieria bioreaktorów I	2	0	0	0	0	2
4	CH.BMS1006	Kosmetologia	2	0	0	0	0	2
5	CH.BMS1002	Laboratorium badania form kosmetycznych	0	0	2	0	0	3
6	CH.BMS1001	Laboratorium specjalistyczne	0	0	5	0	0	7
7	CH.BMK1003	Metodyka pracy doświadczalnej	2	2	0	0	0	4
8	CH.BMS1003	Nowoczesne metody wytwarzania leków	2	0	0	0	0	3
9	CH.BMS1007	Technologia i biotechnologia surowców naturalnych	1	0	0	0	0	1
10	CH.BMS1005	Wytwarzanie i modyfikacje białek	1	0	0	0	0	1
11	CH.BMK1004	Zarządzanie przedsiębiorstwem	2	0	0	0	0	2

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia chemiczna - leki i kosmetyki****Semestr 2****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK2001	Analityczna kontrola bioprocessów	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMH2001	Bioetyka	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMS2006	Biologia systemów	1	0	0	1	0	2
4	CH.BMS2002	Farmakologia i systemy podawania leków	2	0	0	0	0	3
5	CH.BMK2002	Laboratorium przeddyplomowe	0	0	10	0	0	12
6	CH.BMS2001	Leki przeciwnowotworowe, przeciwwirusowe i przeciwbakteryjne	2	0	0	0	0	3
7	CH.BMS2004	Proteomika	1	0	0	0	0	1
8	CH.BMS2003	Seminarium specjalnościowe	0	0	0	0	1	1
9	CH.BMS208	Techniki membranowe w zastosowaniach biomedycznych i kosmetycznych	2	0	0	0	0	2
10	CH.BMS2005	Zastosowania spektroskopii NMR do badania związków pochodzenia naturalnego	1	0	0	0	0	1
11		Wykład obieralny	1	0	0	0	0	1

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia chemiczna - leki i kosmetyki****Semestr 3****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK3001	Pracownia magisterska	0	0	12	0	0	7
2	CH.PPM	Przygotowanie pracy magisterskiej	0	0	10	0	0	20
3	CH.BSD3001	Seminarium dyplomowe	0	0	0	0	1	1
4		Wykład obieralny	2	0	0	0	0	2
5	CH.MWF	Wychowanie fizyczne*	0	2	0	0	0	0

* - dotyczy studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2015/2016

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia Przemysłowa****Semestr 1****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK1002	Biotechnologia molekularna	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMK1001	Inżynieria bioreaktorów I	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMS1016	Laboratorium bioprocésów	0	0	5	0	0	6
4	CH.BMK1003	Metodyka pracy doświadczalnej	2	2	0	0	0	4
5	CH.BMS1013	Modelowanie bioprocésów	2	0	0	2	0	5
6	CH.BMS1014	Procesy rozdzielania w biotechnologii	2	0	0	2	0	5
7	CH.BMS1015	Sterowanie i regulacja procesów biotechnologicznych	2	0	2	0	0	4
8	CH.BMK1004	Zarządzanie przedsiębiorstwem	2	0	0	0	0	2

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia Przemysłowa****Semestr 2****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK2001	Analityczna kontrola bioprocessów	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMH2001	Bioetyka	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMS2011	Inżynieria bioreaktorów II	2	0	0	3	0	6
4	CH.BMK2002	Laboratorium przeddyplomowe	0	0	10	0	0	12
5	CH.BMS2012	Procesy membranowe w biotechnologii	2	1	0	0	0	4
6	CH.BMS2013	Seminarium specjalnościowe	0	0	0	0	1	1
7		Wykłady obieralne	3	0	0	0	0	3

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Biotechnologia Przemysłowa****Semestr 3****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK3001	Pracownia magisterska	0	0	12	0	0	7
2	CH.PPM	Przygotowanie pracy magisterskiej	0	0	10	0	0	20
3	CH.BSD3001	Seminarium dyplomowe	0	0	0	0	1	1
4	CH.BSD3001	Metody inżynierskie w wybranych zagadnieniach fizjologii	2	0	0	0	0	2
5	CH.MWF	Wychowanie fizyczne*	0	2	0	0	0	0

* - dotyczy studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2015/2016

Kierunek Biotechnologia
Specjalność Applied Biotechnology

Semestr 1

Lista przedmiotów:

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMSA124	Analytical Methods in Biotechnology	1	0	1	2	0	5
2	CH.BMKA109	Bioethics	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMKA102	Bioinformatics	2	0	0	0	0	2
4	CH.BMKA101	Clean technologies	2	0	0	0	0	2
5	CH.BMKA103	Data Treatment in Chemical Analysis for Biotechnology	2	2	0	0	0	4
6	CH.BMSA122	Environmental Biotechnology	2	0	0	0	0	3
7	CH.BMSA123	Introduction to Bioreactors	2	0	0	0	0	3
8	CH.BMSA125	Laboratory of Applied Biotechnology	0	0	4	0	0	5
9	CH.BMSA126	Synthetic bio-tools for industrial biotechnology	0	0	3	0	0	4

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Applied Biotechnology****Semestr 2****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMSA205	Characterization of Biomaterials (Biocompatibility)	1	1	0	0	0	2
2	CH.BMHA200	Economics and Management	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMKA201	Implantable Medical Devices	2	0	0	0	0	3
4	CH.BMSA202	Microbioanalytics	2	0	0	0	0	3
5	CH.BMSA201	Prediploma Laboratory	0	0	10	0	0	12
6	CH.BMSA204	Seminary of Applied Biotechnology	0	0	0	0	1	1
7	CH.BMSA203	Separation Processes in Biotechnology	2	1	0	0	0	4
8		Electives	3	0	0	0	0	3

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Applied Biotechnology****Semestr 3****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMKA302	Diploma Laboratory	0	0	12	0	0	7
2	CH.BMKA301	Diploma Seminar	0	0	0	0	1	1
3	CH.BMKA303	Master Thesis Writing	0	0	10	0	0	20
4	CH.BMSA301	Sensors and Biosensors	1	1	0	0	0	2
5	CH.MWF	Wychowanie fizyczne*	0	2	0	0	0	0

* - dotyczy studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2015/2016

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Mikrobioanalitika****Semestr 1****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK1002	Biotechnologia molekularna	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMK1001	Inżynieria bioreaktorów I	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMK1003	Metodyka pracy doświadczalnej	2	2	0	0	0	4
4	CH.BMS1008	Mikrobioanalitika	2	0	0	0	0	3
5	CH.BMS1011	Projektowanie metod bioanalitycznych	0	0	4	3	0	8
6	CH.BMS1009	Sensory i biosensory	2	0	0	1	0	4
7	CH.BMS1012	Techniki biologii molekularnej	0	0	2	0	0	3
8	CH.BMS1010	Techniki mikroskopowe	1	0	1	0	0	2
9	CH.BMK1004	Zarządzanie przedsiębiorstwem	2	0	0	0	0	2

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Mikrobioanalitka****Semestr 2****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK2001	Analityczna kontrola bioprocessów	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMH2001	Bioetyka	2	0	0	0	0	2
3	CH.BMK2002	Laboratorium przeddyplomowe	0	0	10	0	0	12
4	CH.BMS2010	Materiały biomedyczne	2	0	0	0	0	2
5	CH.BMS2009	Miniaturyzacja w analizie klinicznej	2	1	0	0	0	4
6	CH.BMS2013	Seminarium specjalnościowe	0	0	0	0	1	1
7	CH.BMS2008	Techniki sprzężone w metabolomice	2	0	0	0	0	3
7		Wykłady obieralne	4	0	0	0	0	4

Kierunek Biotechnologia**Specjalność Mikrobioanalitka****Semestr 3****Lista przedmiotów:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.BMK3001	Pracownia magisterska	0	0	12	0	0	7
2	CH.PPM	Przygotowanie pracy magisterskiej	0	0	10	0	0	20
3	CH.BSD3001	Seminarium dyplomowe	0	0	0	0	1	1
4	CH.BMS3001	Dobra praktyka laboratoryjna	2	0	0	0	0	2
5	CH.MWF	Wychowanie fizyczne*	0	2	0	0	0	0

* - dotyczy studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2015/2016

Kierunek Biotechnologia**Przedmioty obieralne****Semestr letni****Lista przedmiotów obieralnych:**

<i>Lp.</i>	<i>Nr katalogowy</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>W</i>	<i>C</i>	<i>L</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>Punkty ECTS</i>
1	CH.MOB008	Biotechnologia w przemyśle fermentacyjnym	2	0	0	0	0	2
2	CH.MOB016	Gospodarka wodna i ściekowa w zakładach przemysłowych	2	0	0	0	0	2
3	CH.MOB013	Immunologia z ukierunkowaniem dla biotechnologów	2	0	0	0	0	2
4	CH.MOB006	Komputerowe wspomaganie eksperymentu	2	0	0	0	0	2
5	CH.MOB009	Podstawowe surowce kosmetyczne	1	0	0	0	0	1
6	CH.MOB019	Podstawy prawne ochrony środowiska	2	0	0	0	0	2
7	CH.MOB35	Projektowanie procesów technologicznych i biotechnologicznych	2	0	0	0	0	2
8	CH.MOB2004	Wstęp do technik modyfikacji powierzchni, metody charakteryzacji oraz wybrane zastosowania biomedyczne	1	0	0	0	0	1
		Przedmioty obieralne ze studiów II stopnia kierunku Technologia Chemiczna (po uzgodnieniu z Dziekanem ds. Studiów)						

Kierunek Biotechnologia**Przedmioty obieralne****Semestr zimowy****Lista przedmiotów obieralnych:**

Lp.	Nr katalogowy	Nazwa przedmiotu	W	C	L	P	S	Punkty ECTS
1	CH.MOB32	Biotechnology and Biochemistry of Proteins	2	0	0	0	0	2
2	CH.BMOA101	Membrane Processes in Biotechnology	2	0	0	0	0	2
3	CH.MOB33	Metody i techniki rozdzielania	1	1	0	0	0	2
4	CH.BMOA103	Safety and Efficacy of Cosmetic Products - Regulatory Compliance	1	0	0	0	0	1
5	CH.BMOA108	Social and Ecological Aspects of Biotechnology	2	0	0	0	0	2
6	CH.MOB002	Substancje zapachowe i aromaty spożywcze	2	0	0	0	0	2
7	CH.BMOA102	Transport Phenomena	2	0	0	0	0	2
8	CH.MOB003	RNA - unusual properties and applications in science and medicine	1	0	0	0	0	2
9	CH.MOB3001	Zarządzanie biznesem technologicznym	2	0	0	0	0	2
10	CH.MOB001	Zastosowanie biologii molekularnej w inżynierii środowiska	1	0	0	0	0	1

11	CH.MOB14	Zastosowanie biotechnologii w nowoczesnej terapii	1	0	0	0	0	1
12	CH.MOB34	Zastosowanie sieci neuronowych w inżynierii chemicznej i biotechnologii	2	0	0	0	0	2
13	CH.MOB42	Związki naturalne proekologiczne biocydy	1	0	0	0	0	1

Analityczna kontrola bioprocessów

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Elżbieta Malinowska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zadaniami analizy (bio)procesowej, jak również najnowszymi trendami analizy procesowej, ze szczególnym uwzględnieniem procesów biotechnologicznych. Wykład obejmuje projektowanie automatycznych systemów pomiarowych, w tym: elementy i układy niezbędne do konstrukcji systemów oraz oprogramowanie sterujące automatycznymi systemami pomiarowymi. Zaakcentowane będą problemy związane z odpowiednim pobieraniem próbek oraz podstawowe aspekty walidacji metod analitycznych. Poruszone zostaną zagadnienia związane z istotą kontroli analitycznej w optymalizacji procesu i jego ocenie ekonomicznej. Omówione zostaną dostępne techniki analityczne stosowane w kontroli procesowej wraz z podaniem przykładów ich zastosowania poczynając od laboratoriów analitycznych po analizatory przemysłowe.

Treści merytoryczne:

Student będzie znał specyfikę metod i technik analitycznych stosowanych w analizie (bio)procesowej, sposoby pobierania próbek oraz podstawowe aspekty dotyczące walidacji metod analitycznych. Będzie umiał dokonać wyboru odpowiednich narzędzi analitycznych kontroli analitycznej dla procesów jednostkowych i monitorowania procesu biotechnologicznego.

Kryteria oceny:

egzamin pisemny (zasada: z 12 pytań można wybrać 10 do oceny; max 10 pkt, zalicza; czas: 1,5 godz; terminy: 1 z 2 w sesji zimowej oraz 1 w sesji letniej lub jesiennej). Zaliczenie przedmiotu po uzyskaniu 60% punktów.

Bibliografia:

1. Materiały wykładowe przygotowane przez wykładowcę na podstawie bieżącej literatury - udostępniane studentom
2. M. Trojanowicz, Automatyzacja w analizie chemicznej, WNT, 1992.
3. F. McLennan, B. Kowalski, Process Analytical Chemistry, Blackie Academic & Professional, London 1995.
4. M. Jankiewicz, Z. Kędzior (red.), Metody pomiarów i kontroli jakości w przemyśle spożywczym i biotechnologii, WAR
5. J. Namiesnik, J. Łukasiak, Z. Jamrógiel, 'Pobieranie próbek środowiskowych do analizy', Wydawnictwo Naukowe PWN

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Analytical Methods in Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Katarzyna Pawlak
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + laboratorium (15h) + projekt (30h)
Liczba punktów ECTS:	5

Cele przedmiotu:

Knowledge of modern analytical and instrumental techniques (including specific knowledge in the subject of pharmacology, environmental science, microbiology and proteomics) Ability to work in groups, planning of the research and perform it in the laboratory, oral presentation

Treści merytoryczne:

The objective of the module is to practically familiarize the students with modern instrumental techniques applied for analysis of biomaterials. Lectures, provide basic knowledge on problems related to statistical approaches used in quantitative analysis, description of method precision and accuracy. Students are obliged to prepare the plan of research and perform the experiments in the laboratory, collect the data, prepare the report and present it during seminary.

Kryteria oceny:

Project 50 %, laboratory 20% and oral presentation 30% of total points

Bibliografia:

Analytical and biotechnological journals from data bases like Elseviere and Springer

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Bioethics

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Justyna Szatan
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

1. Identify ethical issues in medicine, health care and life science.
2. Recognize, compare and contrast the general ways of thinking in bioethics.
3. Approach and analyse bioethical problems in written.

Treści merytoryczne:

The purpose of the course is to introduce students to bioethics as an interdisciplinary subject through critical thinking. The bioethical thinking is a melding of biology and various moral ideas. Interdisciplinary thinking in bioethics is rooted in the processes of scientific and philosophical thinking.

Kryteria oceny:

Evaluation: student must:

1. Attend each seminar session.
2. Deliver a 15- minute oral presentation based on outside source.
3. Write an essay (4-5 pages) arguing for a thesis about a topic discussed in this course.

Bibliografia:

1. Giordano J.J., Scientific and Philosophical Perspectives in Neuroethics, Cambridge 2010.
2. Monney C., Bioethics, Lucent Books, 2009.
3. Steinbock B., The Oxford Handbook of Bioethics, Oxford, New York 2010.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Bioetyka

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Beata Witkowska - Maksimczuk
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem zajęć jest wyposażenie słuchaczy w podstawową wiedzę z zakresu bioetyki. Ma ona się przyczynić do ich bardziej pogłębionego uczestniczenia w szeroko toczących się dyskusjach wokół spornych kwestii z zakresu tej problematyki. Wiedza ta ma być pomocna w rozstrzyganiu dylematów moralnych, z jakimi przyjdzie im się spotkać w przyszłej pracy zawodowej.

Treści merytoryczne:

Wykład porusza takie zagadnienia, jak:

1. Rozwój nauki i techniki jako jedna z podstawowych przyczyn rozwoju bioetyki.
2. Przedmiot, zadania, metody oraz podstawowe koncepcje bioetyki.
3. Założenia aksjologiczne i normatywne bioetyki; określenie punktu wyjścia: antropocentryzm, biocentryzm, ekocentryzm.
4. Typologia koncepcji traktowania środowiska naturalnego. Podstawy oraz główne koncepcje etyki ekologicznej.
5. Godność osoby ludzkiej; definicje, konsekwencje. Spór o kryteria człowieczeństwa.
6. Samobójstwo oraz problem godziwej śmierci jako przedmiot refleksji moralnej.
7. Granice życia - problemy interpretacyjne. Permisywizm i prohibicjonizm w kwestii aborcji i eutanazji
8. Etyczne aspekty zagadnień dotyczących najwcześniejszych stadiów ludzkiego rozwoju, zapłodnienia *In vitro* oraz macierzyństwa zastępczego.
9. Problemy ingerencji w ludzki genom, klonowanie. Moralne aspekty eugeniki.
10. Etyczne uwarunkowania badań naukowych i eksperymentów medycznych. Problem transplantacji.
11. Szczególna odpowiedzialność moralna w badaniach z zakresu inżynierii genetycznej. Odpowiedzialność za przyszłe pokolenia jako jej istotny element.

Kryteria oceny:

zaliczenie zajęć

Bibliografia:

1. Bisaga T. (red), Podstawy i zastosowania bioetyki, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001.
2. Singer P., O życiu i śmierci. Upadek etyki tradycyjnej, PIW, 1997.
3. Ślipko T., Granice życia. Dylematy współczesnej bioetyki, Wydawnictwo WAM, Kraków 1994.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Bioinformatics

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Dariusz Plewczyński
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

The lecture will address various databases and algorithms used in bioinformatics, genetics, genomics, molecular biology and biotechnology, and the linkage between types of data. Basic operations on a single and multiple sequences or three-dimensional biomolecular structures will be discussed along with methods allowing pair comparison and searching databases with nucleotide, amino acid sequences and protein structures. During the lecture we will assess the concept of protein families, sequence motifs related to function, cell compartments segregation of signals, comparison of genomes for different organisms, population genetics and system level modeling of a single cell. Advanced methods for finding sequence-level and structural similarity and assessing both sequence and structural variability between proteins, genes and whole genomes will also be presented. The lecture will further describe methods for genome sequencing, distinguishing between coding and noncoding DNA sequences (ab initio methods and homology based methods), genome annotations, and comparative and functional genomics at the genomic level. Finally the lecture will address theories of protein and genome folding, tools exercised by molecular graphics, modeling of protein structures and genomic domains, structure of biopolymers, protein-protein interaction networks, types of biological networks, functional motifs in proteins and genomes, and the analysis of various -omics data taken from -omics experiments data, with basic concepts in systems biology.

Kryteria oceny:

Written or oral examination

Bibliografia:

Introductory Bioinformatics, Fourth Edition. Stefanie Hartmann, Joachim Selbig, 2013
Bioinformatics and Functional Genomics, Second Edition, Jonathan Pevsner, 2009
Bioinformatics for Dummies, Second Edition, Jean-Michel Claverie and Cedric Notredame, 2011

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Bioinformatyka

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Arkadiusz Gładki
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami bioinformatyki. Zajęcia składać się będą z wykładów mających na celu wprowadzenie teoretyczne do zagadnień oraz laboratorium, w czasie którego studenci będą w praktyce wykonywać proste zadania bioinformatyczne.

Po ukończeniu kursu student powinien:

- posiadać wiedzę teoretyczną na temat podstawowych problemów bioinformatycznych
- dysponować praktycznymi umiejętnościami rozwiązywania prostych problemów bioinformatycznych

Treści merytoryczne:

Wykład zawiera wiadomości dotyczące baz danych dla biologii molekularnej i biotechnologii oraz współzależności baz. Przedstawione zostaną podstawowe operacje na jednej sekwencji nukleotydowej, porównywanie dwu sekwencji, metody przeszukiwania baz danych sekwencji nukleotydowych i aminokwasowych przy użyciu sekwencji jako zapytań, porównywanie wielu sekwencji. Omówiona będzie analiza rodzin białek, zaawansowane metody znajdowania podobieństwa sekwencji, motywy sekwencji związane z funkcją, sygnały segregacji do przedziałów komórki, sekwencje kontrolujące ekspresję genów. Przedstawione będą metody sekwencjonowania i składania genomów, odróżnianie kodujących i niekodujących sekwencji DNA (metody ab initio i oparte na homologii), anotacja genomów, genomika porównawcza (na poziomie całych genomów) i funkcjonalna. Omówione będą struktury biopolimerów, zwijanie białek, grafika molekularna - narzędzia, modelowanie struktur białek, oddziaływania białko-białko i sieci oddziaływań, OMiKi i analiza danych eksperymentalnych pochodzących z OMiK oraz biologia systemów.

1. Wykłady

15 h

- Przypomnienie podstaw biologii molekularnej
- Efektywne wyszukiwanie informacji w biologicznych bazach danych
- Analiza sekwencji makromolekuł
  - Algorytmy przyrównania sekwencji
  - Korzystanie z narzędzi analizy sekwencji dostępnych w Internecie (BLAST)
  - Rozszerzone wersje BLASTA - PSI-BLAST, DELTA-BLAST
  - Przyrównanie wielu sekwencji
  -
- Modelowanie struktury i przewidywanie funkcji białek na podstawie sekwencji
- Bioinformatyka RNA
  - Analiza ekspresji genów
  - Modelowanie struktury
- Metody modelowania molekularnego - dynamika i mechanika molekularna
- R - język i środowisko do modelowania statystycznego
- Zastosowanie metod uczenia maszynowego w analizie danych genetycznych

2. Laboratorium

15 h

Studenci zdobędą praktyczne umiejętności zastosowania wiadomości zdobytych w czasie wykładu przez obsługę dostępnych w Internecie narzędzi bioinformatycznych i baz danych.

Kryteria oceny:

zaliczenie zajęć

Bibliografia:

Literatura podstawowa:

Introductory Bioinformatics, Fourth Edition. Stefanie Hartmann, Joachim Selbig, 2013

Bioinformatics and Functional Genomics, Second Edition, Jonathan Pevsner, 2009
Bioinformatics for Dummies, Second Edition, Jean-Michel Claverie and Cedric Notredame, 2011

Literatura uzupełniająca:

Materiały przygotowane przez wykładowcę

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Biologia systemów

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Małgorzata Adamczyk
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	Bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + projekt (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z koncepcją podejścia biologii systemowej w badaniach z wykorzystaniem replik procesów biologicznych in silico.

Treści merytoryczne:

Biologia systemów jest odpowiedzią na konieczność badania procesów biologicznych nie jako izolowanych, fragmentarycznych zjawisk, lecz całościowo poprzez skonsolidowanie wszystkich właściwości systemu, jakim jest żywa komórka. Wykład zawiera informacje o najnowszych zdobyczach technologicznych ostatnich lat, które umożliwiły wysokoprzepustowe globalne, ilościowe i jakościowe analizy genomiczne, transkryptomiczne, proteomiczne oraz metabolomiczne. Przedstawione zostaną rodzaje danych używane w modelowaniu komputerowym oraz konstrukcja modeli na użytek analizy sieci regulacji transkrypcyjne, przekazywania sygnałów komórkowych i ścieżek metabolicznych. Omówione zostaną modele statyczne, kinetyczne i modele na skalę genomową wraz z ich zastosowaniem. Studenci zapoznają się z przykładowym oprogramowaniem wykorzystywanym do modelowania. Zostaną omówione komponenty modeli oraz przedstawiona matematyczna reprezentacja systemów biologicznych. Zajęcia laboratoryjne będą okazją do skorzystania z baz danych modeli, jak również ich analizy modeli, diagnostyki stabilności i przeprowadzenia symulacji komputerowych. Wykład zawiera informacje na temat roli biologii systemowej w modelowaniu chorób metabolicznych człowieka, w inżynierii metabolicznej mikroorganizmów, wspomaganą biologią syntetyczną, na użytek różnych gałęzi biotechnologii.

Kryteria oceny:

Do zaliczenia przedmiotu wymagane jest uzyskanie 50% z egzaminu teoretycznego i 50% z testu praktycznego

Bibliografia:

E.O. Voit A first course in systems biology, 2013 Garland Science

E. Klipp Systems Biology, A Textbook, 2009, Wiley-VCH

B.O. Palsson, Systems Biology. Properties of reconstructed networks, 2008, Cambridge University Press

iGEM Warsaw Team, Biologia Syntetyczna- możliwości i wyzwania, Wydawnictwo Uniwersytet Warszawski, 2015

oraz najnowsze publikacje

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Biotechnologia molekularna

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Małgorzata Milner-Krawczyk
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien mieć wiedzę na temat:

- inżynierii genetycznej będącej podstawą biotechnologii molekularnej;
- aplikacji biotechnologii molekularnej w przemyśle farmaceutycznym, medycynie i diagnostyce medycznej, kosmetologii, rolnictwie, a także we współczesnej mikrobiologii;
- etycznych i prawnych aspektów w Biotechnologii Molekularnej dotyczących głównie genetycznie modyfikowanych organizmów.

Treści merytoryczne:

Biotechnologia molekularna jest dynamicznie rozwijającą się nową poddyscypliną Biotechnologii, której początki datowane są na lata 80-te XX wieku, kiedy to zaczęto, dzięki narzędziom inżynierii genetycznej, produkować biofarmaceutyki w komórkach bakteryjnych i drożdżowych, a w kolejnych latach także w organizmach wyższych. U podstaw współczesnej biotechnologii molekularnej leży również niezwykle szybki rozwój Genomiki, zajmującej się analizą struktury i funkcji genomu oraz rozwój Biologii Komórek Macierzystych..

Celem wykładu Biotechnologia Molekularna jest omówienie najważniejszych zagadnień i osiągnięć Biotechnologii Molekularnej mających odzwierciedlenie w aplikacjach głównie w przemyśle farmaceutycznym, medycynie i diagnostyce medycznej, kosmetologii, rolnictwie, a także we współczesnej mikrobiologii.

Kryteria oceny:

Do zaliczenia wymagane jest uzyskanie minimum 50% punktów z egzaminu pisemnego.

Bibliografia:

- 1) Jerzy Buchowicz "Biotechnologia molekularna", PWN, 2009
- 2) red. Stefan Malepszy "Biotechnologia roślin", PWN, 2011

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Biotechnologia w przemyśle fermentacyjnym

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Waldemar Wiechecki
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Przedstawienie ogólnych uwarunkowań oraz technicznych zastosowań procesów biotechnologicznych w przemyśle fermentacyjnym oraz w oczyszczaniu ścieków.

Kryteria oceny:**Bibliografia:**

1. H-J. Rehm, G.Reed (eds), Biotechnology, VCH, Weinheim 1985.
2. S. Aiba, A. E. Humphrey, N. F. Millis, Inżynieria biochemiczna, WNT, Warszawa 1977.
3. K. W. Szewczyk, Technologia biochemiczna, OWPW, Warszawa 2003.
4. P. Praeve, U. Faust, W. Sittig, D. A. Sukatsch, Fundamentals of Biotechnology, VCH, Weinheim 1987.
5. U. E. Vierstur, A. M. Kuzniecowa, W. W. Sawienkow, Bioreaktory. Zasady obliczeń i doboru, WNT, Warszawa 1990.
6. B. Atkinson, F. Mavituma, Biochemical Engineering and Biotechnology Handbook, Mcmillan, Londyn 1983.
7. J. F. Bailey, D. F. Ollis, Biochemical Engineering Fundamentals, McGraw-Hill, Nowy Jork 1977.
8. A. Chmiel, Biotechnologia. Podstawy mikrobiologiczne i biochemiczne, PWN, Warszawa 1991.
9. D. I. C. Wang, C. L. Cooney, A. L. Demani, P. Dunnill, A. E. Humphrey, M. D. Lilly, Fermentation and Enzyme Technology, J. Willey, Nowy Jork 1979.
10. G. M. Walker, Yeast Physiology and Biotechnology, J. Willey, Chichester 1998.
11. W. Kunicki-Goldfinger, Życie bakterii, PWN, Warszawa 1994.
12. J. Bever, A. Stein, H. Reichmann, Zaawansowane metody oczyszczania ścieków, Oficyna wydawnicza Projprzem-EKO, Bydgoszcz 1997.
13. J. Ganczarczyk, Oczyszczanie ścieków metodą osadu czynnego, Arkady, Warszawa, 1969.
14. G. Buraczewski, B. Bartoszek, Biogaz. Wytwarzanie i wykorzystanie, PWN, Warszawa 1990.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Biotechnology and biochemistry of proteins

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Ryszard Ostaszewski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

General aspects of protein biotechnology, biochemistry and chemistry will be presented, from industrial and scientific perspective. Special attention will be paid to protein functionalization and immobilization for their application in medicine, analysis and industry.

Treści merytoryczne:

Amino acids present in proteins and cells. Protein structure, stability, folding and sequence determination. Protein sources: microorganisms, plants and animal tissues. Chemical synthesis of proteins. The methods and devices used for protein detection and quantification. Protein purification and characterization: cell disintegration, concentration, primary purification, chromatographic methods (column chromatography, HPLC). Large scale protein purification: problems and challenges. Therapeutic proteins: blood products and vaccines. Therapeutic antibodies and enzymes. Hormones and growth factors used therapeutically. Proteins used for analytical purposes. General aspects of industrial enzymes; native and immobilized enzymes, proteases, carbohydrases, lipases, penicillin acylase, pectin and pectic enzymes.

Kryteria oceny:**Bibliografia:**

1. G. Walsh „Protein Biochemistry and Biotechnology” John Wiley & Sons LTD, England 2002.
2. H-J. Rehm, „Biotechnology” G. Reeds (eds.) VCH, Weinheim 1985.
3. G. Walsh, „Biopharmaceuticals Biochemistry and Biotechnology” John Wiley & Sons LTD, England 2003. Kaplan medical, USMLE Step 1 Lecture Notes vol.1.
4. J. N. Abelson, M. I. Simon (eds.) “Methods in Enzymology vol. 182, Guide to Protein Purification” Academic Press, 1990.
5. anisation for economic co-operation and development “The Application of Biotechnology to Industrial Sustainability” OECD, Paris 2001.
- 6 Klefenz „Industrial Pharmaceutical Biotechnology” Wiley-VCH Verlag GmbH, 2002.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Characterization of Biomaterials (Biocompatibility)

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Paweł Parzuchowski
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

The goal of the course is to provide students with the knowledge of biomedical materials and their properties (physical properties, surface properties, biocompatibility and biodegradability).

Treści merytoryczne:

The lecture covers three main groups of biomedical materials: metals and their alloys, ceramics and their composites and polymers, co-polymers and their composites. The main areas of application and requirements for biomaterials will be given.

Kryteria oceny:

Written examination and presentation

Bibliografia:

1. M. Blicharski, Wstęp do inżynierii materiałowej, WNT, Warszawa 2003.
2. R. Pampuch, Materiały ceramiczne, PWN, 1988.
3. H. Saechtling, Tworzywa sztuczne - poradnik, WNT, 1995.
4. D. Żuchowska, Polimery konstrukcyjne, WNT, 2000.
5. B. D. Ratner, A.S. Hoffman, Biomaterials Science, an Introduction to Materials in Medicine, Academic Press, London, 1996.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Clean Technologies

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Andrzej Koltuniewicz
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

graduate 1st degree in Biotechnology, after completion of the course: Clean technologies

1. Has knowledge useful to the understanding of the basic physical and chemical unit operations and processes in chemical and process engineering.
2. He has expanded the knowledge necessary to understand the social, economic, legal and other non-technical engineering business conditions.
3. He is able to communicate using a variety of techniques in professional circles and in other environments, in English.
4. Able to follow the requirements of the ecology, use the methods and environmental monitoring.
5. He can provide information about process engineering achievements and various aspects of the engineering profession in a manner commonly understood.
6. Correctly identifies and resolves dilemmas associated with the use of the engineering profession.

Treści merytoryczne:

The aim of the course is to provide practical methods for implementing sustainable development through the use of clean technologies. The lecture presents new opportunities for the technical implementation of modern production. Students will be provided knowledge about the possibilities of modern biotechnology in developing clean technologies. In the future, must be developed Biorefineries that use completely renewable biomass instead of of exhaustible fossil resources. Biorefineries will meet all the requirements of clean technologies.

Kryteria oceny:

1. Written final test at the end of the lecture.
2. Final oral test for students who do not have passed written test.

Bibliografia:

1. A.B. Koltuniewicz, Sustainable Process Engineering - Prospects and Opportunities, DE GRUYTER 2013, ISBN 978-3-11-030875-4, <http://www.degruyter.com/view/product/204407>
2. A.B. Koltuniewicz. and Drioli E., Membranes in Clean Technologies - Theory and Practice, vol. 1&2, 890 pages, WILEY 2009, ISBN978-3-527-32007-3 <http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-3527320075.html>
3. A.B. Koltuniewicz, Integrated Membrane Operations in various Industrial Sectors, chapter 4.05.1, pp.109-154, ELSEVIER 2010, ISBN978-0-444-53204-6 <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780080932507000293> in: Comprehensive Membrane Science and Engineering, ed.E.Drioli and L. Giorno, <http://www.sciencedirect.com/science/referenceworks/9780080932507>
4. A. B. Koltuniewicz, Process Engineering for Sustainability, Chapter 6.34 7.1, in: Encyclopedia of Life Support Systems, Ed. Badran, A., UNESCO 2011, ISBN0 9542989-0-X, <http://www.eolss.net/ebooklib>
5. Materials delivered by the Lecturer.(PowerPoint)

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Data Treatment in Chemical Analysis for Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. Zbigniew Stojek
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + ćwiczenia (30h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Ability to plan experiments and to process, analyze, plot and present the obtained data.

Treści merytoryczne:

Planning of experiments, treatment and transformation of experimental data, statistical data analysis, modeling of dependencies, presentation of data, elements of chemometrics Exercises: Statistical tests, error analysis, estimation of uncertainty, regression analysis.

Kryteria oceny:

Written exam, case studies

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Diploma Laboratory

Odpowiedzialny za przedmiot:	
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	Bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (180h)
Liczba punktów ECTS:	7

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- zapoznać się z literaturą dotyczącą tematyki wykonywanej pracy dyplomowej (magisterskiej),
- wykonać prace badawcze związane z tematyką pracy dyplomowej, a w szczególności wybrać metodę syntezy / analizy związku chemicznego (grupy związków), lub wybrać metodę badania zjawiska fizykochemicznego będącego tematem pracy i zrealizować je w praktyce,
- przeanalizować uzyskane wyniki, wyciągnąć wnioski, wykonać badania uzupełniające.

Treści merytoryczne:**Kryteria oceny:****Bibliografia:****Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Diploma Seminar

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Sergiusz Luliński
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Seminarium (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- ma ogólną wiedzę teoretyczną z zakresu chemii, fizyki, matematyki i in., a także wiedzę specjalistyczną związaną z tematyką pracy dyplomowej w stopniu umożliwiającym opracowanie wyników badań własnych i przedstawienie prezentacji dla studentów specjalności
- potrafi z literatury, baz danych i innych źródeł pozyskiwać (a także interpretować i oceniać wartość) informacje potrzebne do przygotowania prezentacji związanej z wykonywaną pracą dyplomową
- potrafi wygłosić na forum publicznym prezentację związaną z wykonywaną pracą dyplomową, uzupełniając ją o elementy popularyzujące badaną tematykę, a także poprowadzić dyskusję po prezentacji (w roli specjalisty)
- zapoznaje się z tematyką prac badawczych prowadzonych w zakładzie dyplomującym, aktywnie uczestniczy w dyskusjach w czasie prezentacji innych studentów / zaproszonych gości
- wykazuje krytyczną samoocenę zasobu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi określić swoje mocne i słabe strony, wykazuje samodzielność w zakresie rozwijania umiejętności i poszerzania wiedzy, a także wytyczania i realizacji celów w krótkim i długim horyzoncie czasowym.

Treści merytoryczne:

W ramach seminarium student powinien:

- przygotować i wygłosić prezentację na temat wyników realizowanej przez siebie pracy dyplomowej (magisterskiej),
- zapoznać się z aktualną tematyką prac badawczych prowadzonych w zakładzie dyplomującym.

Kryteria oceny:

zaliczenie

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Dobra praktyka laboratoryjna

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Katarzyna Pawlak
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Zdobycie wiedzy na temat chemometrii i dobrych praktyk laboratoryjnych pozwalających na efektywne zarządzanie pracami w laboratorium analiz rutynowych.

Umiejętność przygotowania krótkiej prezentacji na podstawie angielskojęzycznej literatury.

Treści merytoryczne:

Celem przedmiotu jest przedstawienie zasadności wprowadzania dobrej praktyki laboratoryjnej -jednolitego systemu zapewniania jakości w laboratoriach analiz rutynowych odpowiedzialnych za ocenę właściwości substancji i preparatów chemicznych z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia dla człowieka i środowiska. Omawiane są pokrótce aspekty prawne, polityczne i gospodarcze związane z badaniami nowych substancji i preparatów wykonywanych w celu ich rejestracji i wprowadzenia do obrotu towarowego. Przedstawione jest postępowanie konieczne do zdobycia określonej wiarygodności badań związanej z utrzymaniem odpowiedniego stanu laboratorium, wysoko kwalifikowanej kadry, odpowiedniego systemu zapewniającego jakość otrzymanych wyników oraz zabezpieczaniem danych

Kryteria oceny:

Ocena sumaryczna z kolokwium i krótkiej prezentacji dotyczącej zaprojektowania systemu kontroli jakości dla wybranej techniki instrumentalnej

Bibliografia:

1. Dz. U. Nr 109, poz. 722
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Komisji 2004/10/WE z dnia 11 lutego 2004
3. J. Namieśnik, Ocena i kontrola jakości wyników pomiarów analitycznych, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa, 2007.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Economics and Management

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. Radosław Koszewski
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

the course introduces students to the knowledge of basic economic categories and principles of functioning of modern market economy. After the course they shall have the ability to analyze and interpret economic processes and use of economic theory to evaluate the activities of companies and the functioning of the national economy.

Treści merytoryczne:

- Introduction to economics.
- Economic systems.
- Market - basic categories; Elasticity of demand and supply.
- Fundamentals of the enterprise.
- Basic models of the market.
- The functioning of the labor and the capital markets.
- Money and inflation.
- Gross domestic product (GDP); Economic growth; The economic cycle.
- Country budget.

The role of international trade in economic development

Kryteria oceny:

Written exam - multiple choice test

Bibliografia:

N. Gregory Mankiw, *Principles of Economics*, 6th Edition, Harvard University 2011
<https://financeasim.files.wordpress.com/2014/01/principles-of-macroeconomics-n-gregory-mankiw.pdf>

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Environmental Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. Stanisław Gawroński
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Development of discipline and state of art.

Treści merytoryczne:

Definition of bio- and phytoremediation and area of application. Phytoremediation of heavy metals (HM) from the soil. Plant defense mechanism against HM. Phytoremediation of noble metals. Plant species with high phytoremediation capabilities. Bio/phytoremediation of organic pollutants from the soil Mycoremediation of oil spill from the water and soil. Mechanism(s) of detoxification/degradation of organic pollutants by plants organism. Air phytoremediation of gaseous pollutants: benzene, NO₂, CO, O₃ and particulate matter. Indoors air phytoremediation in houses, offices and public places. Phytoremediation of sites with high salinity, polluted by radionuclides or explosive materials. Actual regulations and arising area of research and application with new pollutants: pharmaceutical, contraceptive, cosmetics. Necessary information and condition for undertaking decision of phytoremediation application.

Effect of heavy metals (Pb²⁺, Cd²⁺ and Cu²⁺) on germination and growth of mustard and corn. Level of salinity and pH in soil samples collected from sites of de-icing roads in Warsaw, Effect of soil salinity on vegetation. Capacity of *Canna × generalis* and *Coleus blumei* plants for degradation of organic pollutants (RBBR dye). Utilization of mushroom *Pleurotus ostreatus* for bioremediation of oil pollution. Deposition of particulate matters (PM₁₀ and PM_{2,5}) on leaves of several tree species (*Quercus rubra*, *Taxus baccata* and *Carpinus betulus*) or plant samples from students neighborhoods or apartments Amount of waxes on leaves of plants (*Hedera helix*, *Ficus benjamina*, *Schefflera arboricola*) assigned for indoor phytoremediation.

Kryteria oceny:

Final test

Bibliografia:

1. S.C. McCutcheon, J.L. Schnoor, Phytoremediation- Transformation and Control of contaminants, Wiley -Interscience, New Jersey, USA 2003.
2. S.W. Gawronski, Biotechnologia środowiskowa - Fitoremediacja, rozdział: 7.9 p. 455-461, w: S. Malepszy, Biotechnologia roślin, PWN 2001.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Farmakologia i systemy podawania leków

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Tomasz Ciach
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Wykład ma na celu zapoznanie studentów z zagadnieniami współczesnej farmakologii.

Treści merytoryczne:

Na początku wykładu opisywana jest historia medycyny i farmacji od medycyny Egiptu aż do wynalezienia antybiotyków. Następnie omawiana jest farmakologia ogólna, przedstawiane są matematyczne modele transportu i dystrybucji leków i sposoby ich identyfikacji. Potem przedstawiany jest system nazewnictwa i klasyfikacji leków pod różnym kontem. Następnie omawiana jest farmakologia kliniczna na przykładzie wybranych schorzeń, przedstawiane są leki, ich budowa chemiczna i mechanizmy działania. Omawiane są metody leczenia chorób wywoływanych przez bakterie, wirusy i pierwotniaki, choroby układu sercowo-naczyniowego i ich leczenie, budowa i regulacja układu nerwowego; powstawanie i leczenie uzależnień. Omawiane są również podstawowe zagadnienie związane z projektowaniem leków.

Kryteria oceny:

egzamin testowy

Bibliografia:

1. A. Zejca, M. Gorczyca, Chemia leków, PZWL.
2. E. Mutschler, G. Geisslinger, H.K. Kroemer, M. Schaefer, Farmakologia i Toksykologia, Urban & Partner.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Gospodarka wodna i ściekowa w zakładach przemysłowych

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Halina Kłoss-Trębaczkiwicz
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Podstawowe zagadnienia związane z użytkowaniem wody przez przemysł w skali: kraju, regionu, aglomeracji miejsko-przemysłowej, miasta i pojedynczego zakładu. Rodzaje potrzeb wodnych zakładu przemysłowego, ich charakterystyka ilościowa i jakościowa. Rodzaje ścieków przemysłowych, ich charakterystyka ilościowa i jakościowa. Źródła wody i odbiorniki ścieków dostępne dla zakładów przemysłowych. Zagadnienia: (a) prawne i (b) ekonomiczne - dotyczące gospodarki wodnej i ściekowej zakładu przemysłowego. Bilans wodny i ściekowy zakładu przemysłowego. Możliwości oraz potrzeby wielokrotnego użytkowania tej samej wody, odnowa wody: (a) w przemyśle i (b) dla przemysłu. Sposoby gospodarowania wodą na obszarze uprzemysłowionym, modele gospodarki wodnej i ściekowej dla aglomeracji miejsko-przemysłowej. Sposoby gospodarowania wodą oraz systemy wodne i ściekowe stosowane w pojedynczym zakładzie przemysłowym, ogólne zasady i kryteria wyboru systemu. Ogólna charakterystyka przemysłowego systemu (a) wodociągowego, (b) kanalizacyjnego, (c) wody obiegowej. Charakterystyka elementów składowych tych systemów, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących oczyszczaniu ścieków i wody obiegowej oraz wyrównywaniu odpływu ścieków i uśrednianiu ich stężenia.

Kryteria oceny:

kolokwium

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Immunologia z ukierunkowaniem dla biotechnologów (NP)

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. Elżbieta Wałajtys-Rode
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Kwalifikacje i umiejętności (jakie nabędzie student po zaliczeniu):

Kompetencje: Znajomość budowy i mechanizmów funkcjonowania układu immunologicznego człowieka oraz aplikacyjnych zastosowań tych mechanizmów ze szczególnym uwzględnieniem technik uzyskiwania naturalnych i rekombinowanych przeciwciał i ich fragmentów metodami *in vivo* i *in vitro*, oraz metod ich charakterystyki, analizy i modyfikacji. Poznanie i zrozumienie zasad działania metod immunoanalitycznych wykorzystujących naturalne i rekombinowane przeciwciała oraz ich fragmenty jako sondy wykrywające różnego rodzaju molekuly w analizie produktów biotechnologicznych (technologie wykorzystujące reakcje antygen-przeciwciał w fazie stałej lub żelu oraz na fazie stałej) i przyswojenie zasad działania i zastosowania przeciwciał katalitycznych (abzymów).

Umiejętności: Adaptacje i praktyczne zastosowanie poznanych metod immunologicznych. Ocena i wybór właściwej metody immunoanalizy w zależności od wymaganych warunków i rodzaju produktu biotechnologicznego. Konstrukcja własnych testów opartych na zastosowaniu przeciwciał. Korzystanie z literatury w sposób krytyczny z pełną świadomością potrzeby przestrzegania zasad bioetyki.

Treści merytoryczne:

Budowa i molekularne mechanizmy zintegrowanego funkcjonowania układu immunologicznego człowieka oraz praktyczne zastosowanie tych mechanizmów w biotechnologii ze szczególnym uwzględnieniem efektorowych molekuł (cytokiny, przeciwciała). Podstawowe techniki uzyskiwania *in vivo* i *in vitro* naturalnych i rekombinowanych przeciwciał i ich fragmentów oraz metody ich charakterystyki i sprzęgania z odpowiednimi markerami. Zasady metod immunoanalitycznych wykorzystujących poli i monoklonalne przeciwciała jako sondy wykrywające różnego rodzaju molekuly w analizie produktów biotechnologicznych, oraz zasady mechanizmu i zastosowania przeciwciał katalitycznych (abzymów).

Kryteria oceny:

Dwa kolokwia pisemne: I kolokwium cząstkowe (30 pytań otwartych) + kolokwium końcowe (test wielokrotnego wyboru i pytania do uzupełnienia- 50pozycji). Do zaliczenia należy uzyskać 50 % + 1 prawidłowych oraz mniej niż 50% negatywnych odpowiedzi. Ocena końcowa jest średnią z obu kolokwiów plus dodatkowe punkty za uczęszczanie na 75% wykładów.

Bibliografia:

1. Ptak M., Ptak W, Szczepanik M., „Podstawy Immunologii”, PZWL, 2010.
2. Gołąb J., Jakubisiak M., Lasek W., Stokłosa T., „Immunologia” PWN, Warszawa 2009. ISBN 978-83- 01-15154-6,
3. Lasek W. Immunologia. Podstawowe zagadnienia i aktualności. PWN. Warszawa, 2005. ISBN 83-01-14519-6
4. Fanger M., Lydyard PM., Whelan A., W., „Krótkie wykłady. Immunologia”. PWN, Warszawa, 2011,
5. Aktualne artykuły z literatury specjalistycznej, Materiały dla studentów zamieszczane na stronie internetowej Wydziału Chemicznego (część dostępna po zalogowaniu odbywających zajęcia)

Literatura dodatkowa

1. . Male D.,. Roth D.B, Roitt I., Brostoff, J., red. J. Żeromski, Immunologia, Urban & Partner. 2008.,

2. Cochet O., Teillaud J-L, Sautes C., eds., 1998, Immunological Techniques Made Easy, John Wiley & Sons, New York, Toronto.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Immunologia dla biotechnologów jest przedmiotem interdyscyplinarnym o bardzo szerokim zakresie wymagającym integracji wiadomości z wielu dziedzin biologii i chemii. Jednocześnie jest podstawowym przedmiotem pozwalającym biotechnologom nie tylko na kontrolowane stosowanie technik i metod immunoanalitycznych, ale na ich konstruowanie i adaptację. Dlatego zalecane jest uczestniczenie w wykładach i konsultacjach.

Implantable Medical Devices

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Tomasz Ciach
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

1. Introduction to biomedical engineering and tissue engineering. Legal and regulatory aspects of testing and marketing of implantable medical devices. Introduction to the human anatomy and physiology. Presentation of main mammalian tissues properties. Cell signalling process and signalling molecules. Biology of the mammalian cell division process and cell ageing phenomenon.

2. Materials applied in implantable medical devices.

a) Interaction of cells and foreign body implanted in the organism.

Proteins and cells adhesion to various materials and surfaces, biology of the foreign body response process. Blood contacting surfaces, platelet activation process and activation markers.

b) Non biodegradable materials: metals, polymers and ceramic.

c) Biodegradable natural and synthetic materials applied in implants, biodegradable polymers available on the market.

d) Hydrogels, material that mimics properties of the natural tissue.

3. Principles of regenerative medicine.

a) Regeneration process, stimulation of the tissue regeneration process.

b) Stem cells; their origin and properties. Stem cells harvesting, multiplication and differentiation.

c) In situ recruitments of cells.

4. Examples of the existing implantable medical systems.

a) Implantable drug delivery systems, particles, pumps and other.

b) Bone implants, biodegradable bone implants and non biodegradable bone and joints prosthesis.

c) Implantable heart prosthesis and heart pacemakers.

d) Vascular grafts and urine ducts.

e) Coronary stents.

f) Implantable hearing aid.

g) Surgical sutures - biodegradable and non biodegradable.

h) Dental implants, breast implants.

5. Future of regenerative medicine and artificial organs.

Kryteria oceny:

Written examination

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Introduction to Bioreactors

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Jerzy Bałdyga
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

The course deals with bioreactor design, based on the kinetics of the microorganism growth, kinetics of biochemical reactions and reactor hydrodynamics. Program contains: discussion of interactions between cell population and medium, characteristics of cell population, models of growth (segregated, structural), design and analysis of ideal bioreactors (chemostat, semibatch bioreactor, plug flow bioreactor, bioreactors with recirculation, systems of bioreactors), mixed microbial populations (classification of pairwise interactions, dynamics of mixed microbial populations), problem of stresses in biotechnology, characteristics of different bioreactors (mixed tank, bubble column, air-lift reactor, packed column), rules of bioreactor selection, scale-up, enzyme-catalyzed reactions, immobilized enzyme kinetics.

Treści merytoryczne:

Description:

- Modelling of Basic types of bioreactors
- Scaling up
- Selection of bioreactors
- Predicting dynamics of bioreactors

Kryteria oceny:

Written colloquium

Bibliografia:

J.Bałdyga, M.Henczka, W.Podgórska Obliczenia w Inżynierii Bioreaktorów, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, 1996

J.E.Bailey, D.F.Ollis Biochemical Engineering Fundamentals 2nd ed., Mc Graw-Hill, 1986
S.Aiba, A.E.Humphrey, N.F.Mills Inżynieria Biochemiczna, WNT 1977

W.W.Kafarow, A.J.Winarow, L.S.Gordiejew Modelowanie Reaktorów Biochemicznych, WNT 1983

T.K.Ghose Bioprocess Computations in Biotechnology, Ellis Horwood Limited 1990

A.H.Scragg Bioreactors in Biotechnology. A practical approach, Ellis Horwood Limited 1991

H.J.Rehm, G.Reed Biotechnology. Vol.4. Measuring, Modelling and Control, VCH 1991

M.L.Shuler, F.Kargi Bioprocess Engineering: Basic Concepts, Prentice Hall 1992 K.van't Riet,

J. Tramper Basic Bioreactor Design, Marcel Dekker 1991

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Inżynieria bioreaktorów I

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Jerzy Bałdyga
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Zasady bilansowania reaktorów bioreaktorów z wykorzystaniem niestrukturalnych i niesegregowanych modeli wzrostu biomasy, klasyfikacja modeli wzrostu (modele strukturalne, modele segregowane). Obliczanie bioreaktorów idealnych (bioreaktor przepływowy z idealnym mieszaniem (chemostat), bioreaktor zbiornikowy o działaniu okresowym, bioreaktor zbiornikowy o działaniu półokresowym, bioreaktor rurowy z idealnym przepływem tłokowym, bioreaktory z recyrkulacją). Określanie zależności stężenia biomasy X , substratu S i produktu P oraz szybkości produkcji biomasy DX od szybkości wymywania D dla chemostatów: Monoda, Teissiera oraz Mosera zasilanych w sposób sterylny. Substraty zasadnicze i alternatywne (modele interakcyjne i nieinterakcyjne). Wpływ parametrów środowiska (pH, temperatury) na wzrost mikroorganizmów. Wymiana masy i mieszanie w reaktorach i bioreaktorach (transport masy, zatrzymanie gazu w reaktorach zbiornikowym z mieszadłem, kolumnie barbotażowej, podnośniku powietrza) oraz krótka charakterystyka bioreaktorów nieidealnych. Elementy dynamiki bioreaktorów, wykorzystanie enzymów (w tym enzymów unieruchomionych) oraz mikroorganizmów jako biokatalizatorów. Naprężenia hydrodynamiczne w bioreaktorach. Powiększanie skali.

Kryteria oceny:

Egzamin

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Inżynieria bioreaktorów II

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Jerzy Bałdyga
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + projekt (45h)
Liczba punktów ECTS:	6

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:****Inżynieria Bioreaktorów II - Wykład**

Zasady bilansowania reaktorów bioreaktorów z wykorzystaniem modeli strukturalnych i segregowanych. Bilans populacji i jego wykorzystanie do procesów przebiegających w bioreaktorach.

Modelowanie procesu wytrącania i krystalizacji w reaktorze przepływowym z idealnym mieszaniem substratu i produktu, pracującego w stanie stacjonarnym. Określanie średniego stężenia na wylocie z krystalizatora, rozkładów rozmiarów kryształów lub flokuł, charakterystycznych rozmiarów średnich, powierzchni właściwej oraz stężenia masowego wytrączanych cząstek. Modele strukturalne segregowane. Obliczanie bioreaktorów nieidealnych, problemy makromieszania i mikromieszania. Analiza dynamiki bioreaktorów przepływowych, szczególnie kultur mieszanych. Problemy przebiegu procesów katalizowanych przez enzymy unieruchomione. Komórki roślinne i zwierzęce w bioreaktorach. Procesy komórkowe na poziomie genetycznym, w tym regulacje metaboliczne., modele strukturalne genetycznie, niestabilności organizmów genetycznie modyfikowanych, presja selekcyjna.

Inżynieria Bioreaktorów - Projekt

Projekt I - niestrukturalne i niesegregowane modele wzrostu biomasy, klasyfikacja modeli wzrostu (modele strukturalne, modele segregowane), bilanse biomasy, substratu, produktu, substraty zasadnicze i alternatywne (modele interakcyjne i nieinterakcyjne), wpływ parametrów środowiska (pH, temperatury) na wzrost mikroorganizmów, bioreaktory idealne: bioreaktor przepływowy z idealnym mieszaniem (chemostat), bioreaktor zbiornikowy o działaniu okresowym, bioreaktor zbiornikowy o działaniu półokresowym, bioreaktor rurowy z idealnym przepływem tłokowym, bioreaktory z recyrkulacją.

Projekt II -Układy z nieidealnym mieszaniem, układy z bocznikowaniem, z przestrzenią martwą, funkcja gęstości rozkładu czasu przebywania, dystrybuanta rozkładu czasu przebywania, kaskada bioreaktorów, czasy mieszania, transport masy, zatrzymanie gazu w reaktorach (zbiornikowym z mieszadłem, kolumnie barbotażowej, podnośniku powietrza).

Projekt III Problem naprężeń w biotechnologii, powiększanie skali, kataliza enzymatyczna (enzymy w roztworze, enzymy unieruchomione), procesy i problemy komórkowe na poziomie genetycznym: regulacje metaboliczne i niestabilności genetyczne organizmów.

Kryteria oceny:

Egzamin

Bibliografia:

J. Bałdyga, M. Henczka, W. Podgórska "Obliczenia w Inżynierii Bioreaktorów", Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 2012

J.E. Bailey, D.F. Ollis, Biochemical Engineering Fundamentals", 2nd ed., Mc Graw-Hill, 1986

S. Aiba, A.E. Humphrey, N.F. Millis "Inżynieria Biochemiczna", WNT 1977

W.W. Kafarow, A.J. Winarow, L.S. Gordiejew "Modelowanie Reaktorów Biochemicznych", WNT 1983

T.K. Ghose "Bioprocess Computations in Biotechnology", Ellis Horwood Limited 1990

A.H. Scragg "Bioreactors in Biotechnology. A practical approach", Ellis Horwood Limited 1991

H.J. Rehm, G. Reed "Biotechnology. Vol.4. Measuring, Modelling and Control", VCH 1991

M.L. Shuler, F. Kargi "Bioprocess Engineering: Basic Concepts", Prentice Hall 1992

K. van't Riet, J. Tramper "Basic Bioreactor Design", Marcel Dekker 1991

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Komputerowe wspomaganie eksperymentu

Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. dr hab. inż. Artur Dybko
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Omówienie tematyki przedmiotu. Informacje ogólne o Pracowni Komputerowej Zakładu Zaopatrzenia w Wodę i Oczyszczania Ścieków. Zasady pracy w Pracowni. Zasada działania programów typu arkusz kalkulacyjny. Możliwości wykorzystania arkusza do opracowywania danych doświadczalnych, uzyskiwanych w toku badań technologicznych. Funkcje edycyjne arkusza (Program zajęć będzie realizowany w oparciu o arkusz kalkulacyjny MS Excel®). Funkcje matematyczne i statystyczne arkusza. Przykłady zastosowań funkcji matematycznych i statystycznych arkusza. Tworzenie wykresów przy pomocy arkusza kalkulacyjnego. Metody rysowania wykresów, formatowanie wykresu. Wizualizacja wyników obliczeń w arkuszu za pomocą wykresów. Przykłady zastosowań. Opracowanie statystyczne zbioru danych. Statystyka opisowa. Konstruowanie szeregu rozdzielczego. Podział zbioru danych na klasy. Częstość występowania, prawdopodobieństwo, dystrybuanta. Błąd względny i bezwzględny. Szacowanie błędów pomiarowych. Dyskusja błędów. Przedstawienie graficzne wyników eksperymentów. Wyznaczanie zależności funkcyjnych w zbiorach danych. Prezentacja programów komputerowych do opracowywania danych statystycznych (program Statgraphic®). Prezentacja programów komputerowych do opracowywania danych statystycznych (program statistica). Samodzielne opracowanie danych eksperymentalnych z użyciem arkusza.

Kryteria oceny:

kolokwium

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Kosmetologia

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Tomasz Kobiela
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	Bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat błon biologicznych, hodowli komórkowych, budowy i funkcji skóry oraz surowców kosmetycznych
- na podstawie źródeł literaturowych i internetowych zapoznać się samodzielnie z wybranym zagadnieniem dotyczącym zastosowania form kosmetycznych w praktyce,
- posiadać ogólną wiedzę o metodach badania surowców i wyrobów kosmetycznych (ze szczególnym uwzględnieniem metod mikrobiologicznych)

Treści merytoryczne:

Celem wykładu jest wprowadzenie słuchaczy w problemy związane z ustawodawstwem i aktami prawnymi dotyczącymi kosmetyków w UE: kosmetyk czy lek, dermokosmetyk a kosmeceutyk, bezpieczeństwo kosmetyków i monitorowanie działań niepożądanych, skład i oznakowanie produktu, wprowadzenie do obrotu - notyfikacja, dokumentacja, przyszłość ustawodawstwa kosmetycznego.

Omówione zostaną budowa i biologia skóry, jej funkcje (naskórek, skóra właściwa, tkanka podskórna, przydatki skóry, układ odpornościowy skóry) oraz typy skóry (sucha, tłusta, mieszana, starcza, alergiczna i wrażliwa, naczyniowa, fototypy, skóra męska, skóra dziecka, skóra nastolatka), w tym cery problemowe (z przebarwieniami, trądzik, łuszczyca, atopia). Przedstawione zostaną różne teorie starzenia się skóry (starzenie zewnątrzpochodne i wewnątrzpochodne, teoria starzenia się, u której podstaw leżą procesy zapalne, teoria telomerowa, teoria mitochondrialna, endokrynologiczne aspekty starzenia się skóry), jak i częste problemy estetyczne i zdrowotne sylwetki i skóry ciała.

Szeroko omówione zostaną substancje stosowane w kosmetykach: składniki fazy tłuszczowej, składniki fazy wodnej, środki powierzchniowo czynne, konserwanty, przeciwutleniacze, barwniki, substancje zapachowe, składniki czynne) oraz formy kosmetyków (bezwodne, wodne, emulsje, mikroemulsje, plastry).

Krótko zasygnalizowane zostaną aspekty przenikania substancji przez skórę i systemów nośnikowych.

Duży nacisk położony zostanie na metody badań kosmetyków: in vitro (linie komórkowe, hodowle pierwotne), ex vivo (modele skóry, skóra pobrana od pacjenta), in vivo (testy instrumentalne i subiektywne).

Omówione zostaną aspekty nietolerancji produktów kosmetycznych (diagnostyka, związki uczulające, kosmetyki hipoalergiczne) oraz wpływ słońca na skórę i ochrona przed promieniowaniem ultrafioletowym. Podana zostanie przydatność suplementów diety w kosmetologii.

Kosmetyki naturalne i ekologia w przemyśle kosmetycznym oraz rola marketingu i reklamy w branży kosmetycznej.

Kryteria oceny:

egzamin

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Laboratorium badania form kosmetycznych

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Tomasz Kobiela
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę na temat zasad projektowania receptur kosmetycznych
- znać właściwości, zastosowanie i działanie surowców kosmetycznych
- umieć zaprojektować i przygotować na skalę laboratoryjną podstawowe formy kosmetyczne
- umieć zbadać i ocenić ich jakość, trwałość i działanie

Kryteria oceny:

Test i rozmowa w czasie zajęć, sprawozdanie

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Laboratorium bioprocésów

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Paweł Sobieszuk
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (75h)
Liczba punktów ECTS:	6

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- znać metody sterylizacji materiału biologicznego
- potrafić prowadzić pracę z wykorzystaniem materiałów biologicznych
- znać metody bilansowania oraz modelowania bioprocésów.

Treści merytoryczne:

Zakres Laboratorium obejmuje: zapoznanie się z hodowlami okresowymi i półokresowymi oraz sporządzenie bilansu masowego i wyznaczanie na podstawie danych doświadczalnych właściwej szybkości wzrostu mikroorganizmów oraz współczynników wydajności; badanie kinetyki śmierci mikroorganizmów; metody wydzielania i oczyszczania preparatów biologicznych (enzymy); badanie kinetyki reakcji enzymatycznych; unieruchamianie enzymów, modelowanie reakcji enzymatycznych w reaktorze okresowym.

Kryteria oceny:

kolokwium

Bibliografia:

1. K. W. Szewczyk, Bilansowanie i kinetyka procesów biochemicznych, OWPW, Warszawa, 2005.
2. J.E. Bailey, D.F. Ollis, Biochemical Engineering Fundamentals, McGraw Hill, New York, 1986.
3. R.A. Copeland, Enzymes, Wiley-VCH, New York, 2000.
2. Praca zbiorowa, Podstawy biotechnologii przemysłowej, WNT, Warszawa 2007.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Laboratorium przeddyplomowe

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Sergiusz Luliński
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (150h)
Liczba punktów ECTS:	12

Cele przedmiotu:

Treści merytoryczne:

Kryteria oceny:

Bibliografia:

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Laboratorium specjalistyczne

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Anna Kulińska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (75h)
Liczba punktów ECTS:	7

Cele przedmiotu:

Umiejętność przeprowadzenia badań interakcji białek z zastosowaniem techniki BACTH, zdolność do interpretacji wyników i wnioskowania na ich podstawie. Zapoznanie ze spektrum metod wykrywania i charakteryzowania interakcji białek in vivo i in vitro.

Treści merytoryczne:

Przeprowadzenie badań interakcji wzajemnych oraz interakcji białek partnerów komórkowych in vivo, za pomocą bakteryjnego systemu dwuhybrydowego (BACTH system) zaprojektowanego przez Karimowa i wsp., 1998. Poznanie innych technik określania interakcji białek in vivo i in vitro oraz metodami biofizycznymi.

Kryteria oceny:

1. Wykonanie badań laboratoryjnych interakcji białek
2. Przygotowanie sprawozdania z wyników przeprowadzonych badań
3. Kolokwium ustne, student przygotowuje analizę wybranej metody badań oddziaływań na podstawie pracy badawczej opublikowanej w czasopiśmie naukowym angielskojęzycznym.

Bibliografia:

1. Materiały edukacyjne dla bloku mikrobiologia molekularna, laboratorium specjalistyczne

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Laboratory of Applied Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Michał Chudy
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (60h)
Liczba punktów ECTS:	5

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- zna nowoczesne sposoby prowadzenia procesów biotechnologicznych i ich kontroli z wykorzystaniem odpowiedniej aparatury kontrolno-pomiarowej
- w zależności od realizowanego modułu potrafi po konsultacjach z opiekunem tematu/modułu zaproponować w jez. angielskim tok prowadzenia procesu/pomiarów oraz przeprowadzić eksperymenty pozwalające na rozwiązanie postawionego problemu
- posiada umiejętność korzystania z anglojęzycznych źródeł literaturowych oraz zasobów internetowych w celu pogłębienia wiedzy dotyczącej realizowanej tematyki
- potrafi zapoznać się samodzielnie z wybranymi zagadnieniami związanymi z zagadnieniem wskazanym przez prowadzącego/opiekuna oraz krytycznie interpretować uzyskane wyniki eksperymentalne w przygotowanym w języku angielskim raporcie z badań - w pracy eksperymentalnej potrafi stosownie do potrzeb wykorzystać nowoczesną aparaturę laboratoryjną (bioreaktory, inkubatory, mikroskopy etc.)
- potrafi pracować samodzielnie i w sposób kreatywny rozwiązywać problemy z zakresu prowadzenia i kontroli opracowywanego procesu biotechnologicznego

Treści merytoryczne:

Subjects of laboratory modules are flexible and they will be collected by the head of the laboratory and presented to the students at the beginning of the classes. Students will work individually or in groups in laboratory on given biotechnological subjects. The subject of the course will be focused on processes, their control and optimization and application of modern laboratory facilities (bioreactors, microscopes, clean technologies) for better understanding and solving of given biotechnological problem.

Kryteria oceny:

Evaluation of the rapoto after each laboratory module and student individual work during the laboratory

Zaliczenie na podstawie pracy laboratoryjnej i przygotowanego końcowego raportu z przeprowadzonych badań po każdym module laboratoryjnym.

Bibliografia:

Bibliografia:

Laboratory instructions (in english) will be provided by the lecturers responsible for each experimental module

Instrukcje (w języku angielskim) do realizacji poszczególnych modułów opracowane przez prowadzących

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Leki przeciwnowotworowe, przeciwwirusowe i przeciwbakteryjne

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. Maria Bretner
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Celem wykładu jest przedstawienie najważniejszych zagadnień, związanych z działaniem terapeutycznym leków przeciwnowotworowych, przeciwwirusowych i przeciwbakteryjnych. Studenci poznają problematykę powstawania chorób nowotworowych, budowę i klasyfikację wirusów, podstawy molekularne działania związków terapeutycznych. Druga część wykładu poświęcona metodom zwalczania mikroorganizmów chorobotwórczych, dotyczy przede wszystkim antybiotyków - ich klasyfikacji, zastosowaniu, właściwościom, mechanizmom działania i zależności pomiędzy strukturą chemiczną a aktywnością biologiczną. Omówione zostaną biotechnologiczne aspekty syntezy antybiotyków i główne fazy produkcji: biosynteza przemysłowa, procesy wyodrębniana, modyfikacja, a następnie - najważniejsze grupy antybiotyków naturalnych i półsyntetycznych (klasyfikacja, struktury, kluczowe półprodukty, kierunki modyfikacji, główne leki, wybrane metody syntezy). Studenci uzyskają też podstawowe informacje o formach leków, wymaganiach produkcyjnych, jakościowych i rejestracyjnych dla środków farmaceutycznych.

Treści merytoryczne:

-

Kryteria oceny:

sprawdzian pisemny

Bibliografia:

- 1 A, Zejc, M. Gorczyca, *Chemia Leków*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009
  2. A. Chmiel, S. Grudziński, *Biotechnologia i chemia antybiotyków*, PWN, Warszawa 1998.
- Literatura uzupełniająca: publikacje w czasopismach naukowych podane przez prowadzących

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Master Thesis Writing

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Andrzej Królikowski
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (150h)
Liczba punktów ECTS:	20

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- uzyskał wiedzę teoretyczną konieczną do napisania pracy dyplomowej, tj. opisu syntezy / analizy związku chemicznego (grupy związków) lub badania wybranego procesu fizykochemicznego
- potrafi pozyskiwać informacje (a także interpretować i oceniać ich wartość) potrzebne do realizacji tematu pracy dyplomowej z literatury, baz danych i innych źródeł
- potrafi przeanalizować i opracować uzyskane rezultaty - potrafi pracować samodzielnie zarówno przy redakcji tekstu, jak i przy opracowaniu wyników badań
- wykazuje inicjatywę w kierunku poszerzania swojej wiedzy oraz planowaniu przyszłych badań związanych z tematyką pracy dyplomowej.

Treści merytoryczne:

Student przedstawia egzemplarz magisterskiej pracy dyplomowej, do napisania której wykorzystuje: zebraną literaturę, opracowane wyniki pracy laboratoryjnej, konsultacje z kierującym pracą dyplomową.

Kryteria oceny:

magisterski egzamin dyplomowy

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Materiały biomedyczne

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Paweł Parzuchowski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem wykładu jest scharakteryzowanie stosowanych materiałów biomedycznych pod względem ich właściwości mechanicznych i powierzchniowych, biogodności oraz podatności na degradację w środowisku biologicznym. Przedstawione będą trzy podstawowe grupy materiałów biomedycznych: metale i ich stopy, materiały ceramiczne i ich kompozyty oraz polimery, kopolimery oraz kompozyty z ich udziałem. Podane będą najważniejsze obszary stosowania tych materiałów i charakterystyka wymaganych właściwości.

Treści merytoryczne:

1. Metale i stopy metali stosowane w medycynie
2. Materiały ceramiczne stosowane w medycynie
3. Polimery stosowane w medycynie i dentystyce
4. Właściwości polimerów i metody ich badań
5. Biodegradacja materiałów w środowisku biologicznym i metody badań
6. Spadek wytrzymałości polimerów w środowisku biologicznym
- 6.1. Korozja naprężeniowa (poliuretany - rozruszniki serca, polisulfony)
7. Biogodność z krwią i kalcyfikacja
8. Zastosowanie polimerów w medycynie i dentystyce

Kryteria oceny:

egzamin pisemny

Bibliografia:

1. M. Blicharski, Wstęp do inżynierii materiałowej, WNT, Warszawa 2003
2. R. Pampuch, Materiały ceramiczne, PWN, 1988.
3. H. Saechtling, Tworzywa sztuczne - poradnik, WNT, 1995
4. D. Żuchowska, Polimery konstrukcyjne WNT, 2000.
5. red. Buddy D. Ratner "Biomaterials Science, an Introduction to Materials in Medicine" and Allan S. Hoffman, Academic Press, London, 1996.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Membrane processes in Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Andrzej B. Koltuniewicz
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów biotechnologii z najnowszymi zastosowaniami procesów membranowych w biotechnologii. Procesy membranowe w biotechnologii uzyskały sobie prawo obywatelstwa od samego początku istnienia tej dziedziny nauki czyli początku lat siedemdziesiątych. Procesy membranowe, podobnie jak biotechnologia są jednym z wielu przykładów umiejętnego zastosowania rozwiązań przyrody w technice przemysłowej. Procesy membranowe rozwijały się na początku głównie jako procesy separacyjne do sterylizacji wody i do separacji białek. Obecnie membrany stosowane są do immobilizacji enzymów, komórek i tkanek w reaktorach, a także do dozowania leków i feromonów w medycynie. Dzięki membranom pojawiło się wiele nowych rozwiązań biotechnologicznych stosowanych w tzw. bioreaktorach membranowych pracujących w dużej skali przemysłowej w trybie ciągłym. Reaktory takie pozwalają na stałe usuwanie z przestrzeni reakcyjnej, co zwiększa szybkość reakcji biochemicznych i przesuwa korzystnie ich równowagę. Otrzymuje się dzięki temu wyższe stopnie konwersji i bardziej ekonomiczną pracę bioreaktora pracującego z wyższą wydajnością. Procesy membranowe rozwiązały wiele problemów rozdzielania różnych składników. Nawet izomery optyczne (enancjomery) można teraz rozdzielać za pośrednictwem membran reaktywnych. Jest to istotne zwłaszcza przy syntezie leków, które wtedy niczym się nie różnią od substancji naturalnych. Na wykładzie będą również omawiane najnowsze zastosowania membran w biotechnologii jak chromatografia membranowa, membranowe kontaktory, membrany aktywne i te z transportem aktywnym i ułatwionym. Wykład zakończy omówienie najnowszych zastosowań biotechnologicznych w ekologii i energetyce, a zwłaszcza produkcji paliw odnawialnych z uwzględnieniem komórek paliwowych zasilanych np. ściekami.

Treści merytoryczne:

1. Wiadomości wstępne (wytwarzanie, materiały, struktury)
2. Membrany do rozdzielania białek
3. Membrany w reaktorach membranowych
4. Membrany reaktywne do rozdzielania enancjomerów
5. Membrany do dozowania leków i feromonów
6. Chromatografia membranowa
7. Kontaktory membranowe
8. Komórki paliwowe
9. Najnowsze zastosowania membran

Kryteria oceny:

Kolokwium zaliczeniowe

Egzamin ustny dla osób nieobecnych na kolokwium

Bibliografia:

1. Materiały dostarczone przez wykładowcę. (PowerPoint)
2. Książka: A.B. Koltuniewicz. and Drioli E., Membranes in Clean Technologies - Theory and Practice, vol. 1&2, 890 pages, WILEY 2009, ISBN978-3-527-32007-3 <http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-3527320075.html>
3. Rozdział w książce: A.B. Koltuniewicz, Integrated Membrane Operations in various Industrial Sectors, chapter 4.05.1, pp.109-154, ELSEVIER 2010, ISBN978-0-444-53204-6 <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780080932507000293>
in: Comprehensive Membrane Science and Engineering, ed.E.Drioli and L. Giorno, <http://www.sciencedirect.com/science/referenceworks/9780080932507>

4. Książka: A.B. Koltuniewicz, Sustainable Process Engineering - Prospects and Opportunities, DE GRUYTER 2014, ISBN 978-3-11-030875-4, <http://www.degruyter.com/view/product/204407>

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Metody i techniki rozdzielania

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Katarzyna Pawlak
Język wykładowy:	Polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Wysokosprawna chromatografia cieczowa (HPLC), w różnych wariantach metodycznych i aparaturowych, uzupełniana przez chromatografię gazową (GC) oraz chromatografię cienkowarstwową są obecnie podstawowymi narzędziami w chemii analitycznej ukierunkowanej na potrzeby biotechnologii. (HPLC). W ostatnich dwu dekadach nastąpił bardzo szybki rozwój elektroforezy kapilarnej (CE), która stała się cennym narzędziem w badaniach specjacyjnych i analizach mikropróbek, a także w chemii analitycznej związków wielkocząsteczkowych, zwa- szcza w oznaczaniu białek i peptydów. W wykładzie omawia się zaga- dnienia związane z pobieraniem próbek i ich przygotowaniem do analizy.

Ćwiczenia mają zapoznać studentów z metodami wyznaczania podstawowych parametrów opisujących metody chromatograficzne i elektroforetyczne oraz zasadami powiązania ich z właściwościami fizykochemicznymi rozdzielanych związków. Omówione zostanie postępowanie konieczne do prawidłowej identyfikacji związków i określania czystości piku. W ramach ćwiczeń omówione będą przykłady postępowania rachunkowego koniecznego do opracowania metody rozdzielania, doboru metody oznaczania (wzorca zewnętrznego i wewnętrznego, dodatku wzorca) jej walidacji oraz określania odchylenia dla wyniku oznaczeń. Przykłady przedstawionych problemów oparte będą na podstawie badań naukowych przeprowadzanych w Laboratorium Metod Rozdzielania, dotyczących kontroli jakości żywności, analizy środowiskowej, badań farmako-kinetycznych oraz badań podstawowych w chemii bionieorganicznej roślin i zwierząt.

Kryteria oceny:

wykład - zaliczenie przedmiotu, ćwiczenia - dwa kolokwia

Bibliografia:

1. Z. Witkiewicz, Podstawy chromatografii, WNT, Warszawa 2005.
2. I. Głuch, M. Balcerzak (red.), Chemia analityczna - ćwiczenia laboratoryjne.
3. R. Kuhn, S. Hoffstter-Kuhn, Capillary Electrophoresis: Principles and Practice, Springer-Verlag, Heidelberg 1996.
4. W. Hyk, Z. Stojek, Analiza statystyczna w laboratorium analitycznym, wyd. 2, Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, 2006.
5. K. Doerffel, Statystyka dla chemików analityków, WNT, 1989.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Metody inżynierskie w wybranych zagadnieniach fizjologii

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Tomasz Sosnowski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

- II.1 Przedmiot obejmuje zastosowania metod ilościowych do analizy procesów fizjologicznych,
- II.2 Zagadnienia transportu pędu w organizmie ludzkim,
- II.3 Zagadnienia wymiany energii i masy w organizmie ludzkim,
- II.4 Wybrane zastosowania inżynierii chemicznej w optymalizacji układów podawania leków i sztucznych narządach.

Treści merytoryczne:

1. Ogólne zasady podejścia do ilościowej analizy funkcjonowania organizmu ludzkiego: organizm jako złożony układ procesowy; podejście ilościowe w oparciu o zasady bilansowania; zestaw parametrów standardowych ("standard man"); dekompozycja organizmu na podukłady bilansowe: schematy blokowe, modele kompartmentowe i ich zastosowanie, modele regionalne (krew/tkanka). Elementy farmakodynamiki.
2. Zagadnienia ruchu ciepła w organizmie i wymiana ciepła z otoczeniem. Bilans energetyczny organizmu.
3. Hydrodynamika układu krwionośnego: charakterystyka fizykochemiczna i reologiczna krwi; zagadnienia przepływu w naczyniach krwionośnych, zagadnienia krążenia pozaustrojowego
4. Struktura geometryczna układu oddechowego, mechanika płuc i wentylacji, parametry oddechowe i wymiana gazowa w płucach - podejście procesowe
5. Przykłady rozwiązań równania przepływu gazu w drzewie oskrzelowym, mechanizmy depozycji i kliransu cząstek aerozolowych
6. Dynamika surfaktantu płucnego i efekty kapilarne w układzie oddechowym. Wpływ na mechanikę oddychania i klirans. Zaburzenia funkcji surfaktantu przez czynniki wziewne.
7. Aerozole medyczne i techniczne problemy aerozoterapii, inhalatory, standardowe metody pomiaru cząstek aerozolowych (zalecenia Farmakopei, FDA i EMA) - dodatkowo: demonstracja metod pomiarów w laboratorium
8. Procesy permeacyjne w organizmie i ich realizacja w sztucznych narządach (sztuczna nerka, sztuczna wątroba)

Kryteria oceny:

Zaliczenie pisemne

Bibliografia:

Podstawowa

1. D.O. Cooney, Biomedical engineering principles: an introduction to fluid, heat and mass transport processes, Marcel Dekker Inc., NY-Basel, 1976.
2. T. Sosnowski, Aerozole wziewne i inhalatory (wyd.2 -seria: Inżynieria Procesów Biomedycznych), WICHiP PW, Warszawa, 2012
3. A. Moskal, A. Penconek, Przepływy w organizmie człowieka: wstęp do biomechaniki płynów (seria: Inżynieria Procesów Biomedycznych), WICHiP PW, Warszawa, 2012

Uzupelniająca

1. G. Pawlicki, Podstawy inżynierii medycznej, OWPW, Warszawa, 1997

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Metodyka pracy doświadczalnej

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Patrycja Ciosek
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + ćwiczenia (30h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę na temat poszukiwania informacji naukowej
- mieć ogólną wiedzę na temat planowania doświadczeń
- mieć ogólną wiedzę na temat przetwarzania danych pomiarowych.
- umieć korzystać z testów statystycznych
- wiedzieć jak przeprowadzić optymalizację eksperymentalną
- mieć ogólną wiedzę na temat metodyki pisania prac naukowych i prezentowanie wyników badań

Treści merytoryczne:

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z metodyką prowadzenia doświadczeń badawczych, od poszukiwania informacji naukowej, przez techniki planowania eksperymentów, statystyczne opracowanie wyników pomiarów, aż po metodykę pisania prac naukowych i prezentowanie wyników badań. Program przedmiotu zakłada przedstawienie podstawowych metod poszukiwania informacji naukowej w bazach danych czasopism oraz literaturze specjalistycznej, a następnie technik umożliwiających zaplanowanie pracy eksperymentalnej. W toku wykładu zostaną zaprezentowane wszystkie etapy potrzebne podczas prawidłowo przeprowadzanego wnioskowania naukowego: od archiwizacji i wstępnego opracowania danych, przez detekcję błędów grubych i systematycznych, weryfikację hipotez, testowanie statystyczne, modelowanie zależności, do eksperymentalnych metod optymalizacji. Zasadniczą częścią wykładu jest metodyka statystycznego opracowania wyników pomiarów a także problematyka chemometrycznej obróbki wielowymiarowych danych pomiarowych. Wykład zakończony zostanie podsumowaniem dotyczącym sposobów interpretacji oraz prezentacji otrzymanych wyników pracy eksperymentalnej. W ramach ćwiczeń na podstawie rozwiązywanych zadań problematycznych studenci zapoznają się z praktycznymi aspektami przeprowadzania wnioskowania naukowego w oparciu o metodę naukową.

Kryteria oceny:

Ostateczna ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie ocen z pracy na ćwiczeniach oraz oceny z kolokwium kończącego wykład.

Bibliografia:

1. A. Stanisławski „Przystępny kurs statystyki” tom 1
2. A. Łomnicki „Wprowadzenie do statystyki dla przyrodników”
4. W. Hyk, Z. Stojek „Analiza statystyczna w laboratorium analitycznym”
5. J. Mazerski „Podstawy chemometrii”
6. J. Mazerski „Chemometria praktyczna”
7. E. Bulska „Ocena i kontrola jakości wyników pomiarów analitycznych”

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Microbioanalytics

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof.nzw. dr hab. inż. Michał Chudy
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat mikrobioanalitiky i miniaturowych systemów analitycznych „Lab-on-Chip”, które umożliwiają wieloskładnikową analizę bardzo małych próbek biologicznych,
- na podstawie dostępnych źródeł literaturowych i internetowych zapoznać się samodzielnie z wybranym zagadnieniem,
- przygotować i wygłosić prezentację w języku angielskim dla uczestników kursu, której uzupełnieniem będzie krótka dyskusja z udziałem słuchaczy i prowadzącego.

Treści merytoryczne:

Lecture:

Definition of microbioanalytics and miniaturised analytical systems

Ideas of miniaturization (integrated systems vs. modular architecture).

Basic sample treatment in microsystems (dosing, pumping, separation, analytical reactions, detection).

Technologies for microanalytical systems.

Application of miniaturized systems for various bioanalytical procedures (medical diagnostics, genomics and proteomics, food analysis and environmental monitoring and pollution control).

Laboratory (Project)

Design, fabrication and tests of a simple microanalytical module/system (microdetector, microreactor, heating system etc.).

Project preparation.

Presentation of the results, discussion and evaluation.

Kryteria oceny:

Colloquium or final test and project presentation.

Bibliografia:

1. Z. Brzózka, Miniaturyzacja w analityce, Oficyna Wydawnicza PW 2005 (in Polish).
2. Z. Brzózka, Mikrobioanalitika, Oficyna Wydawnicza PW 2009 (in Polish).
3. M. Madou, Fundamentals of Microfabrication, CRC Press, Inc. 2002.
4. A. Manz, N. Pamme, D. Lossifidis, Bioanalytical Chemistry, Imperial College Press, Language: English.
5. A. Van Den Berg, Lab-On-A-Chip: Miniaturized Systems for (Bio)Chemical Analysis and Synthesis, Elsevier Science.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Mikrobioanalityka

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Zbigniew Brzózka
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat mikrobioanalityki i miniaturowych systemów analitycznych „Lab-on-Chip”, które umożliwiają wieloskładnikową analizę bardzo małych próbek biologicznych,
- na podstawie dostępnych źródeł literaturowych i internetowych zapoznać się samodzielnie z wybranym zagadnieniem,
- przygotować i wygłosić prezentację dla uczestników kursu, której uzupełnieniem będzie krótka dyskusja z udziałem słuchaczy i prowadzącego.

Treści merytoryczne:

Niniejszy wykład jest przeznaczony dla wszystkich pragnących poznać tematykę mikrobioanalityki i miniaturowych systemów analitycznych „Lab-on-Chip”, które umożliwiają wieloskładnikową analizę bardzo małych próbek biologicznych, uzyskiwanie wyników pomiarowych w czasie rzeczywistym oraz możliwość pracy ciągłej (monitorowanie). Ich idea sprowadza się do opracowania miniaturowych systemów zawierających struktury i urządzenia, w którym mogą być zrealizowane wszystkie elementy klasycznej analizy chemicznej, włącznie z pobieraniem i przygotowaniem próbki. Urządzenia takie stanowią elementy nowych systemów bioanalitycznych o właściwościach i parametrach metrologicznych koniecznych do prowadzenia analiz biochemicznych w próbkach o niewielkiej objętości, z dużą selektywnością i dokładnością. Do zalet tych mikrosystemów można zaliczyć: niski koszt, możliwość wieloskładnikowej analizy bardzo małych próbek, oraz eliminację konieczności pobierania i przygotowywania próbki do analizy.

Kryteria oceny:

Wykład - egzamin pisemny,

ćwiczenia - prezentacja seminarium

Bibliografia:

Z. Brzózka (red.), Miniaturyzacja w analityce, Oficyna Wydawnicza PW, Warszawa 2005.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Miniaturyzacja w analizie klinicznej

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Zbigniew Brzózka
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Celem nauczania Analizy klinicznej jest zapoznanie studentów z najczęściej stosowanymi metodami badań laboratoryjnych oraz ich wykorzystaniem w diagnostyce różnych stanów klinicznych. Istotnym elementem nauczania tego przedmiotu jest wykorzystanie zdobytej w toku dotychczasowych studiów wiedzy z zakresu nauk biologicznych oraz chemii analitycznej.

Treści merytoryczne:

Przedstawiona będzie rola badań laboratoryjnych w monitorowaniu przebiegu chorób, prognozowaniu i ocenie efektywności terapii. Opisane będą zarówno tradycyjne metody analizy klinicznej, jak i techniki nowoczesne. Szczególna uwaga będzie zwrócona na zastosowanie miniaturowych układów analitycznych oraz miniaturowych sensorów i biosensorów do oznaczania ważnych klinicznie analitów oraz oceny skuteczności działania leków.

Kryteria oceny:

egzamin pisemny

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Modelowanie bioprocessów

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Paweł Sobieszuk
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + projekt (30h)
Liczba punktów ECTS:	5

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć opanowane metody modelowania bioprocessów na różnych poziomach zorganizowania od modelowania metabolizmu, poprzez modelowanie wzrostu drobnoustrojów do modelowania złożonych populacji drobnoustrojów i procesów przebiegających w bioreaktorach.

Treści merytoryczne:

- Modelowanie przemian metabolicznych.
- Modele wzrostu drobnoustrojów.
- Modele złożonych populacji drobnoustrojów.
- Modele osadu czynnego.
- Modele fermentacji metanowej.
- Modelowanie transportu masy w procesach biotechnologicznych.
- Modelowanie wnikania tlenu w bioreaktorach.
- Modelowanie wzrostu drobnoustrojów w biofilmach.
- Wzrost aglomeratów drobnoustrojów.
- Transport masy w reaktorach membranowych.

Kryteria oceny:

egzamin

Bibliografia:

1. K. W. Szewczyk, Bilansowanie i kinetyka procesów biochemicznych, OWPW, Warszawa, 2005.
2. N. V. Torres, E. O. Voit, Metabolic engineering: debottlenecking metabolic networks: Pathway Analysis and Optimization in Metabolic Engineering, Cambridge Univ. Press, Cambridge, 2002.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Nowoczesne metody wytwarzania leków

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Tadeusz Zdrojewski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Posiada szczegółową wiedzę obejmującą nowoczesne metody wytwarzania leków
 Posiada wiedzę na temat metod generowania centrów asymetrii w cząsteczkach organicznych i syntez asymetrycznych

Potrafi określić konfigurację absolutną cząsteczki organicznej o znacznym stopniu komplikacji struktury

Potrafi zaproponować metodę syntezy chiralnej cząsteczki organicznej o umiarkowanym stopniu złożoności i o zadanej konfiguracji

Postępuje się poprawnie terminologią i nomenklaturą stosowaną w chemii organicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stereochemię

Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny

Treści merytoryczne:

Wykład ma na celu zapoznanie studentów z metodami wytwarzania substancji biologicznie czynnych stosowanych współcześnie jako leki. W toku kursu omówiona zostanie ich budowa przestrzenna oraz rodzaje i budowa docelowych obiektów działania leków w organizmie. W oparciu o stereochemię oddziaływań ligand-bioreceptor oraz współczesne wymagania odnośnie substancji aktywnych stosowanych jako leki, wykazane zostaną korzyści ze stosowania substancji enancjomerycznie czystych w miejsce racemicznych. Pokazana zostanie również zależność między strukturą a aktywnością biologiczną, w tym niektóre podejścia ilościowe do tej zależności. Omówione zostaną klasyczne i biotechnologiczne metody otrzymywania związków chemicznych mających zastosowanie przy wytwarzaniu leków. Pokazane zostaną typowe metody pozwalające na uzyskanie regio- i stereoselektywności. Ilustrację stanowią będą wdrożone do produkcji oraz alternatywne metody otrzymywania przedstawicieli różnych klas leków (np. przeciwzapalnych, antyhistaminowych, antybakteryjnych, antypsychotycznych, antydepresantów, alfa- i beta-blokerów, blokerów kanałów jonowych, inhibitorów kinaz, ATP-azy H⁺/K⁺, PDE-5 i innych)

Kryteria oceny:

Egzamin pisemny; ocena końcowa proporcjonalna do ilości uzyskanych punktów (do zaliczenia

wymagane co najmniej 50% pkt)

Bibliografia:

W.M. Potapow „Stereochemia”, PWN, Warszawa 1986

J. Gawroński, K. Gawrońska „Stereochemia w syntezie organicznej” PWN, Warszawa 1988

J. Gawroński, K. Gawrońska, K. Kacprzak, M. Kwit „Współczesna synteza organiczna”, PWN, Warszawa 2004

J. Skarżewski „Wprowadzenie do syntezy organicznej”, PWN, Warszawa 1999

I.Z. Siemion „Biostereochemia”, PWN, Warszawa 1985

G. Patrick „Chemia leków”, PWN, Warszawa 2004

A. Zejc, M. Górczyca „Chemia leków”, PZWL, Warszawa 2004

J.J.Li, D.S. Johnson, D.R. Sliskovic, B.D. Roth „Contemporary Drug Synthesis”, Wiley Interscience, Hoboken NJ 2004

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Podstawowe surowce kosmetyczne (NP)

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Joanna Głowczyk-Zubek
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Student powinien po zaliczeniu przedmiotu:

znać budowę chemiczną, właściwości fizyczne, chemiczne i fizjologiczne wybranych grup związków

znać technologiczne i biotechnologiczne metody otrzymywania surowców kosmetycznych oraz podstawowe zasady recepturowania i technologie wytwarzania form kosmetycznych postugiwać się poprawnie terminologią i nomenklaturą stosowaną w chemii, biochemii, technologii

Treści merytoryczne:

Wykład wprowadza słuchaczy w problematykę surowców kosmetycznych, ich funkcji w produktach, własności fizjologicznych, bezpieczeństwa stosowania, źródeł pochodzenia i metod wytwarzania.. Treść wykładu obejmie podział i zakres stosowania surowców oraz źródła ich pochodzenia ze szczególnym uwzględnieniem substancji pochodzenia naturalnego. W dalszej części zostaną omówione poszczególne grupy surowców: nisko- i wysokocząsteczkowe substancje hydrofilowe, lipidy naturalne i syntetyczne, polisiloksany, modyfikatory reologii, środki powierzchniowo czynne: anionowe, kationowe, amfoteryczne i niejonowe. oraz naturalne produkty modyfikowane (hydrolizaty protein, pochodne polisacharydów, czwartorzędowane polimery itp.) Przy omawianiu poszczególnych grup surowców studenci zapoznają się ze źródłami ich pochodzenia i metodami wytwarzania, ze szczególnym uwzględnieniem metod biotechnologicznych stosowanych np. w przetwórstwie polimerów naturalnych i produkcji biosurfaktantów

Kryteria oceny:

Sprawdzian pisemny złożony z testu, za który można uzyskać połowę maksymalnej liczby punktów i z kilku pytań otwartych, za które można uzyskać też połowę maksymalnej liczby punktów. Zalicza wynik > 50%

Bibliografia:

1. K.F. De Polo, A short Textbook of Cosmetology, Verlag für Chemische Industrie, H. Ziolkowsky GmbH, 1998
2. W. Malinka, Zarys chemii kosmetycznej, Volumed, Wrocław, 1999
3. A. O. Barel, M. Paye, H. I. Maibach, Handbook of Cosmetic Science and Technology, Marcel Dekker Inc., Nowy Jork 2001.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Podstawy prawne ochrony środowiska (HES)

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Halina Kłoss-Trębaczekiewicz
Język wykładowy:	Polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

Ochrona środowiska jako przedmiot uregulowań prawnych. Ustawa o ochronie środowiska i akty prawne związane. ustawa o ochronie przyrody. Prawo wodne i akty prawne związane. Prawodawstwo wodne Unii Europejskiej. Aspekty ochrony środowiska w prawie budowlanym. Aspekty ochrony środowiska w ustawach samorządowych. Inne unormowania prawne dotyczące ochrony środowiska. Organizacja zarządzania i kontroli w dziedzinie ochrony środowiska na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Organizacja zarządzania w dziedzinie gospodarki wodnej. Rola planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego w ochronie środowiska. Finansowanie inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska.

Kryteria oceny:

zaliczenie przedmiotu

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Pracownia magisterska

Odpowiedzialny za przedmiot:	
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (180h)
Liczba punktów ECTS:	7

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- zapoznać się z literaturą dotyczącą tematyki wykonywanej pracy dyplomowej (magisterskiej),
- wykonać prace badawcze związane z tematyką pracy dyplomowej, a w szczególności wybrać metodę syntezy / analizy związku chemicznego (grupy związków), lub wybrać metodę badania zjawiska fizykochemicznego będącego tematem pracy i zrealizować je w praktyce,
- przeanalizować uzyskane wyniki, wyciągnąć wnioski, wykonać badania uzupełniające.

Treści merytoryczne:**Kryteria oceny:****Bibliografia:****Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Prediplomama Laboratory

Odpowiedzialny za przedmiot:	
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (150h)
Liczba punktów ECTS:	12

Cele przedmiotu:

Treści merytoryczne:

Kryteria oceny:

Bibliografia:

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Procesy membranowe w biotechnologii

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Andrzej Koltuniewicz
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu:

1. Ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych osiągnięciach z zakresu inżynierii bioprosesowej.
2. Ma wiedzę z fizyki przydatną do zrozumienia zjawisk fizycznych i chemicznych w biotechnologii i w medycynie.
3. Potrafi porozumieć się przy użyciu języka angielskiego w różnych środowiskach zawodowych stosujących biotechnologię, tj. przemysłu, medycyny, ochrony środowiska w zakresie najnowszych zastosowań membran.
4. Zna język angielski i umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu inżynierii bioprosesowej.
5. Potrafi przekazać informacje o osiągnięciach biotechnologii, inżynierii chemicznej i procesowej i różnych aspektach zawodu inżyniera w języku angielskim w sposób powszechnie zrozumiały.
6. Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy.

Treści merytoryczne:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów biotechnologii z najnowszymi zastosowaniami procesów membranowych w biotechnologii. Procesy membranowe w biotechnologii uzyskały sobie prawo obywatelstwa od samego początku istnienia tej dziedziny nauki czyli początku lat siedemdziesiątych. Procesy membranowe, podobnie jak biotechnologia są jednym z wielu przykładów umiejętnego zastosowania rozwiązań przyrody w technice przemysłowej. Procesy membranowe rozwijały się na początku głównie jako procesy separacyjne do sterylizacji wody i do separacji białek. Obecnie membrany stosowane są do immobilizacji enzymów, komórek i tkanek w reaktorach, a także do dozowania leków i feromonów w medycynie. Dzięki membranom pojawiło się wiele nowych rozwiązań biotechnologicznych stosowanych w tzw. bioreaktorach membranowych pracujących w dużej skali przemysłowej w trybie ciągłym. Reaktory takie pozwalają na stałe usuwanie z przestrzeni reakcyjnej, co zwiększa szybkość reakcji biochemicznych i przesuną korzystnie ich równowagę. Otrzymuje się dzięki temu wyższe stopnie konwersji i bardziej ekonomiczną pracę bioreaktora pracującego z wyższą wydajnością. Procesy membranowe rozwiązały wiele problemów rozdzielania różnych składników. Nawet izomery optyczne (enancjomery) można teraz rozdzielać za pośrednictwem membran reaktywnych. Jest to istotne zwłaszcza przy syntezie leków, które wtedy niczym się nie różnią od substancji naturalnych. Na wykładzie będą również omawiane najnowsze zastosowania membran w biotechnologii jak chromatografia membranowa, membranowe kontaktory, membrany aktywne i te z transportem aktywnym i ułatwionym. Wykład zakończy omówienie najnowszych zastosowań biotechnologicznych w ekologii i energetyce, a zwłaszcza produkcji paliw odnawialnych z uwzględnieniem komórek paliwowych zasilanych np. ściekami.

Kryteria oceny:

1. Kolokwium zaliczeniowe pisemne.
2. Kolokwium ustne dla osób, które nie zaliczyły kolokwium pisemnego

Bibliografia:

Materiały dostarczone przez wykładowcę. (PowerPoint)

2. Książka: A.B. Koltuniewicz. and Drioli E., Membranes in Clean Technologies - Theory and Practice, vol. 1&2, 890 pages, WILEY 2009, ISBN978-3-527-32007-3
<http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-3527320075.html>

3. Rozdział w książce: A.B. Koltuniewicz, Integrated Membrane Operations in various Industrial Sectors,

chapter 4.05.1, pp.109-154, ELSEVIER 2010, ISBN978-0-444-53204-6
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780080932507000293>
in: Comprehensive Membrane Science and Engineering, ed.E.Drioli and L. Giorno,
<http://www.sciencedirect.com/science/referenceworks/9780080932507>
4. Książka: A.B. Koltuniewicz, Sustainable Process Engineering - Prospects and
Opportunities, DE GRUYTER 2014, ISBN 978-3-11-030875-4,
<http://www.degruyter.com/view/product/204407>

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Procesy rozdzielania w biotechnologii

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Piotr Grzybowski
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + projekt (30h)
Liczba punktów ECTS:	5

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat procesów stosowanych do rozdzielania produktów w biotechnologii,
- dysponować wiedzą porównawczą na różnych procesów ich zalety i ograniczeń zastosowania oraz znać podstawy fizykochemiczne omawianych procesów,
- potrafić wykonać podstawowe bilanse masowe i wybrane obliczenia dla procesów rozdzielania w biotechnologii,

Treści merytoryczne:

1. Umiejscowienie ciągu procesów rozdzielania w całym ciągu technologicznym, przykłady ciągów rozdzielania w biotechnologii, cechy specyficzne bioseparacji, klasyfikacja procesów rozdzielania, ogólne reguły syntezy ciągów procesów rozdzielania w biotechnologii.

2. Metody dezintegracji komórek. Metody mechanicznego rozdzielania zawiesin (podstawy ruchu ciał stałych w płynie; sedymentacja okresowa i ciągła wraz z flokulacją i aglomeracją, filtracja - płackowa, węgłbna i dynamiczna, rozdzielanie w polu siły odśrodkowej: wirówki bębnowe, talerzowe, filtracyjne; hydrocyklon).

3. Procesy separacji membranowej (membrany i ich wytwarzanie, procesy filtracji membranowej - MF, UF, RO - klasyfikacja, zastosowania, siła napędowa, równania transportowe w świetle termodynamiki procesów nieodwracalnych, zjawisko polaryzacji stężeniowej, projektowanie modułów do filtracji membranowej; metody dialityczne - dializa okresowa, dializer ciągły przeciw- i współprądowy; recyrkulacja strumieni w procesach membrano-wych) oraz metody elektrokinetyczne (elektrodializa i elektroforeza).

4. Metody fizykochemiczne (ekstrakcja stopniowana i ciągła, adsorpcja, chromatografia cieczowa, destylacja i rektyfikacja, precypitacja i krystalizacja, suszenie).

Projekt

Samodzielne rozwiązanie problemów obliczeniowych wybranych procesów separacji

Kryteria oceny:

egzamin ustny (wykład), zaliczenie (projekt)

Bibliografia:

1. P.A. Belter, E.L. Cussler, W-S. Hu, Bioseparations. Downstream Processing in Biotechnology, John Wiley and Sons, New York.
2. Y. Osada, T. Nakagawa (eds.), Membrane Science and Technology, Marcel Dekker, New York.
3. A. Selecki, R. Gawroński, Podstawy projektowania wybranych procesów rozdzielania mieszanin, WNT, Warszawa.
4. A. Selecki, L. Gradoń, Podstawowe procesy przemysłu chemicznego, WNT, Warszawa.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Projektowanie metod bioanalitycznych

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Katarzyna Pawlak
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (60h) + projekt (45h)
Liczba punktów ECTS:	8

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- zna nowoczesne sposoby prowadzenia procesów biotechnologicznych i ich kontroli z wykorzystaniem odpowiedniej aparatury kontrolno-pomiarowej
- w zależności od realizowanego modułu potrafi po konsultacjach z opiekunem tematu/modułu zaproponować tok prowadzenia procesu/pomiarów oraz przeprowadzić eksperymenty pozwalające na rozwiązanie postawionego problemu
- posiada umiejętność korzystania z anglojęzycznych źródeł literaturowych oraz zasobów internetowych w celu pogłębienia wiedzy dotyczącej realizowanej tematyki.

Treści merytoryczne:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z nowoczesnymi technikami analitycznymi stosowanymi w analizie złożonych próbek biologicznych. W ramach laboratorium studenci zdobędą umiejętności pracy na stanowiskach pomiarowych z najnowocześniejszą aparaturą pomiarową (HPLC, ICP-MS, ESI-MS, EC, mikro-EC, UV-VIS, mikroskopia fluorescencyjna, spektrofluorymetria, techniki mikroanalityczne) oraz poznają główne etapy walidacji stosowanych metod analitycznych. W ramach laboratorium studenci na podstawie literatury i odbytych ćwiczeń za wybranym stanowisku pomiarowym zaproponują rozwiązanie zadania problemowego otrzymanego od prowadzącego laboratorium np.: wyznaczenie parametrów kinetyki reakcji enzymatycznej, identyfikacja składników badanej próbki po rozdziale chromatograficznym z wykorzystaniem spektrometrii mas, opracowanie kolejnych etapów walidacji stosowanej metody analitycznej.

Kryteria oceny:

Ocena z opracowania literaturowego oraz rozwiązania zagadnienia problemowego i jego prezentacji. (suma punktów z poszczególnych etapów pracy zespołu)

Bibliografia:

1. A. Hulanicki, Współczesna chemia analityczna, Wybrane zagadnienia, PWN, Warszawa 2001.
2. M. Trojanowicz, Automatyzacja w analizie chemicznej, WNT, Warszawa 1992
3. Z. Witkiewicz, Podstawy chromatografii, WNT, 2000, 2005.
4. W. Szczepaniak, Metody instrumentalne w analizie chemicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004.
5. D.A. Skoog, D.M. West, F.J. Holler, S.R. Crouch, Podstawy chemii analitycznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007
6. Z. Brzózka, Miniaturyzacja w analizie - praca zbiorowa” oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2005

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Projektowanie procesów technologicznych i biotechnologicznych

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Ludwik Synoradzki
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat opracowywania technologii syntezy chemicznej pod kątem projektowania i wdrażania procesu chemicznego w skali przemysłowej,
- umieć wykorzystać zaawansowaną wiedzę informatyczną w praktyce technologicznej,
- umieć wykonać założenia do projektu prostej instalacji technologicznej przemysłu chemicznego,
- umieć pozyskiwać informacje naukowe ze źródeł elektronicznych.

Student po zaliczeniu:

- zna elementy projektu procesowego oraz organizację cyklu badawczo-projektowo-wdrożeniowego
- posiada zaawansowaną wiedzę informatyczną pozwalającą na efektywne wykorzystanie technik komputerowych i pakietów oprogramowania w praktyce technologicznej
- potrafi wykonać założenia do projektu prostej instalacji technologicznej przemysłu chemicznego
- potrafi posługiwać się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi wspomagającymi realizację zadań inżynierskich z zakresu technologii chemicznej
- potrafi sprawnie posługiwać się dostępnymi źródłami literaturowymi
- potrafi pracować samodzielnie studiując wybrane zagadnienie

Treści merytoryczne:

Celem wykładu jest przedstawienie metodyki opracowywania technologii procesów chemicznych i biochemicznych w sposób kompleksowy, umożliwiający projektowanie i wdrażanie tych procesów w skali przemysłowej. Przedstawia się optymalną organizację cyklu badawczo-projektowo-wdrożeniowego oraz rolę projektu technologicznego w realizacji inwestycji przemysłowej. Waga podstawowych wyborów: koncepcji chemicznej czy biochemicznej, koncepcji technologicznej, skali produkcji. Podział na procesy i operacje jednostkowe. Elementy projektu procesowego, takie jak: schemat ideowy (block diagram), bilans masowy i cieplny, dobór aparatury, schemat technologiczny (flow sheet), opis przebiegu procesu, automatyzacja, zagrożenia i bezpieczeństwo pracy, kontrola analityczna, ochrona środowiska, korozja i materiałoznawstwo, założenia dla branż projektowych. Cykl realizacji inwestycji przemysłowej, ekonomika procesu, dojrzałość technologii do wdrożenia. Specyficzne przykłady realizacji procesów biotechnologicznych. Biosynteza przemysłowa - antybiotyki, enzymy: bioreaktory, wytwarzanie i wyodrębnianie produktów. Specyfika projektowania produkcji farmaceutycznych (procedury rejestracji leków, GMP). Podkreśla się potrzebę wykorzystania do projektowania technologicznego wiedzy zdobytej na wcześniejszych latach studiów. Wskazuje się na sposoby „myślenia technologicznego” i podejmowania decyzji. Informacje przekazywane w trakcie wykładu są potrzebne w realizacji Laboratorium Procesów Technologicznych i Biotechnologicznych na II semestrze.

Kryteria oceny:

egzamin

Bibliografia:

1. S. Bretsznajder i inni, Podstawy ogólne technologii chemicznej, WNT, Warszawa 1973
2. Podstawy biotechnologii przemysłowej, red. W. Bednarski, J. Fiedurek, WNT, Warszawa 2007
3. Projektowanie Procesów Technologicznych, cz. 1-4, red. L. Synoradzki, J. Wisiański,

Oficyna Wydawnicza PW, Warszawa 2003-2012
4. N. G. Anderson, Practical Process Research and Development, Academic Press, 2000, sec.
ed. 2012

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Proteomika

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Aleksandra Wystouch - Cieszyńska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Wykład zapoznaje z zasadami badań proteomicznych zilustrowanymi przykładami zastosowań podejścia proteomicznego w biologii, biotechnologii i medycynie.

Treści merytoryczne:

Wykład zapoznaje z zasadami badań proteomicznych zilustrowanymi przykładami zastosowań podejścia proteomicznego w biologii, biotechnologii i medycynie. Omawiana jest technika spektrometrii mas, jako podstawowe narzędzie badawcze. Wykład jest ilustrowany przykładami interpretacji widm spektrometrii mas cząsteczek biologicznych, głównie białek i peptydów ze szczególnym uwzględnieniem widm fragmentacyjnych, umożliwiających odczytywanie sekwencji białek i ich modyfikacji posttranslacyjnych. Omawiane są strategie prowadzące do identyfikacji białek nawet w złożonych mieszaninach i ocena wiarygodności statystycznej tak prowadzonej identyfikacji. Przedstawiane są narzędzia bioinformatyczne stosowane w prote-omice. Wykład uzupełniają przykłady zastosowań proteomiki do badań różnych zjawisk biologicznych na poziomie proteomu, także w ich aspekcie praktycznym, na przykład do selekcji biomarkerów stanów patologicznych, nowych celów terapeutycznych, zastosowania znakowania stabilnymi izotopami do monitorowania procesów biotechnologicznych, etc.

Kryteria oceny:

kolokwium

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Przygotowanie pracy magisterskiej

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Sergiusz Luliński
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (150h)
Liczba punktów ECTS:	20

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- uzyskał wiedzę teoretyczną konieczną do napisania pracy dyplomowej, tj. opisu syntezy / analizy związku chemicznego (grupy związków) lub badania wybranego procesu fizykochemicznego
- potrafi pozyskiwać informacje (a także interpretować i oceniać ich wartość) potrzebne do realizacji tematu pracy dyplomowej z literatury, baz danych i innych źródeł
- potrafi przeanalizować i opracować uzyskane rezultaty - potrafi pracować samodzielnie zarówno przy redakcji tekstu, jak i przy opracowaniu wyników badań
- wykazuje inicjatywę w kierunku poszerzania swojej wiedzy oraz planowaniu przyszłych badań związanych z tematyką pracy dyplomowej.

Treści merytoryczne:

Student przedstawia egzemplarz magisterskiej pracy dyplomowej, do napisania której wykorzystuje: zebraną literaturę, opracowane wyniki pracy laboratoryjnej, konsultacje z kierującym pracą dyplomową.

Kryteria oceny:

magisterski egzamin dyplomowy

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

RNA - unusual properties and applications in science and medicine

Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. nzw. dr hab. Joanna Cieśla
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

The goal of the lecture is the presentation of RNA - macromolecule playing indispensable role in cell metabolism, growth and proliferation. RNA is important not only in translation of genetic code from the nucleotide sequence to amino acid sequence in proteins, but also in metabolism regulation on the level of transcription and translation. RNAs act as gene expression regulators in the process of RNA interference, as riboswitches, or through their catalytic activities. Students will learn about the connections between the RNA structure and functions, mechanisms of gene expression regulation and the potential of RNA application in diagnostics and medicine (gene therapies). The methods of therapeutic RNA delivery to target cells, including viral vectors, will be also presented.

Kryteria oceny:

Written final test (1 h) containing 5 open questions, each worth 0-4 points:

11-12: 3.0

13-14: 3.5

15-16: 4.0

17-18: 4.5

19-20: 5.0

Bibliografia:

Scientific articles in pdf format available for students on Department of Drug Technology and Biotechnology web site.

Safety and Efficacy of Cosmetic Products - regulatory compliance

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Aleksandra Sotyga - Żurek
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Po zaliczeniu przedmiotu student powinien orientować się jak wygląda droga od wyboru składników receptury kosmetycznej, aż do gotowego produktu dostępnego dla konsumentów. W trakcie zajęć przedstawiane są przepisy prawne regulujące dozwoły skład, wymogi dotyczące bezpieczeństwa, produkcji, ochrony własności intelektualnej, informacji dla konsumentów, a także systemy nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Dlatego też, po zaliczeniu student będzie nie tylko orientować się jakie regulacje należy brać pod uwagę przy pracy nad recepturą kosmetyczną oraz jak najbezpieczniej zaplanować prace nad nowym kosmetykiem, ale zyska również wiedzę gdzie szukać informacji o zmianach prawnych w przyszłości. Zajęcia mają na celu przygotowanie studentów m.in. do pracy w laboratoriach lub firmach opracowujących składniki kosmetyczne lub receptury produktów kosmetycznych, tak aby studenci mogli w przyszłości świadomie dobierać skład i planować badania zgodnie z aktualnymi wymogami prawnymi.

Treści merytoryczne:

W trakcie zajęć omawiane są podstawowe wymogi dotyczące produktów kosmetycznych wprowadzanych na rynek polski i unijny. Zagadnienia te przedstawiane są poczynając od przepisów prawnych regulujących stosowanie składników kosmetycznych, poprzez zasady dotyczące badań bezpieczeństwa i skuteczności, aż po omówienie dozwoływanych deklaracji marketingowych opartych na składnikach i działaniu kosmetyku oraz obowiązków po wprowadzeniu produktu kosmetycznego na rynek

Kryteria oceny:

Kolokwium zaliczeniowe na koniec semestru.

Bibliografia:

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych.
2. E. Starzyk, "Wprowadzanie produktów kosmetycznych do obrotu. Przewodnik Polskiego Związku Przemysłu Kosmetycznego"
http://www.kosmetyczni.pl/pdf/wprowadzanie_kosmetyku_do_obrotu_-_przewodnik_2013.pdf
3. "The SCCS's notes of guidance for the testing of cosmetic substances and their safety evaluation. 8th revision"
http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_s_006.pdf

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Seminarium dyplomowe

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Sergiusz Luliński
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Seminarium (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Student, który zaliczył przedmiot:

- ma ogólną wiedzę teoretyczną z zakresu chemii, fizyki, matematyki i in., a także wiedzę specjalistyczną związaną z tematyką pracy dyplomowej w stopniu umożliwiającym opracowanie wyników badań własnych i przedstawienie prezentacji dla studentów specjalności
- potrafi z literatury, baz danych i innych źródeł pozyskiwać (a także interpretować i oceniać wartość) informacje potrzebne do przygotowania prezentacji związanej z wykonywaną pracą dyplomową
- potrafi wygłosić na forum publicznym prezentację związaną z wykonywaną pracą dyplomową, uzupełniając ją o elementy popularyzujące badaną tematykę, a także poprowadzić dyskusję po prezentacji (w roli specjalisty)
- zapoznaje się z tematyką prac badawczych prowadzonych w zakładzie dyplomującym, aktywnie uczestniczy w dyskusjach w czasie prezentacji innych studentów / zaproszonych gości
- wykazuje krytyczną samoocenę zasobu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi określić swoje mocne i słabe strony, wykazuje samodzielność w zakresie rozwijania umiejętności i poszerzania wiedzy, a także wytyczania i realizacji celów w krótkim i długim horyzoncie czasowym.

Treści merytoryczne:

W ramach seminarium student powinien:

- przygotować i wygłosić prezentację na temat wyników realizowanej przez siebie pracy dyplomowej (magisterskiej),
- zapoznać się z aktualną tematyką prac badawczych prowadzonych w zakładzie dyplomującym.

Kryteria oceny:

zaliczenie

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Seminarium specjalnościowe

Odpowiedzialny za przedmiot:	
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Seminarium (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Student będzie posiadał umiejętność korzystania ze źródeł literaturowych dotyczących rozwiązywanego problemu analitycznego. Będzie znał perspektywy rozwoju współczesnych metod mikrobioanalitycznych, jak również będzie posiadał ogólną wiedzę teoretyczną na temat współczesnych metod mikrobioanalitycznych. Ponadto student będzie potrafił przygotować i przedstawić ustną prezentację z zakresu studiowanego zagadnienia oraz samodzielnie pracować studiując wybrane zagadnienie.

Treści merytoryczne:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z literaturą dotyczącą tematu wybranej pracy magisterskiej. W ramach przedmiotu studenci przygotowują, pod kierunkiem opiekuna pracy magisterskiej, przegląd literaturowy dotyczący jej tematyki. Wyniki przeglądu, wraz z założeniami do pracy magisterskiej, studenci przedstawiają w formie prezentacji. Dodatkowo studenci mają możliwość uczestniczenia w seminariach prowadzonych przez Zakład dyplomujący.

Kryteria oceny:

prezentacja ustna

Bibliografia:

Bieżąca literatura temat

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Seminary of Applied Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Michał Chudy
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Seminarium (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

The main aim of this seminary is to give the possibility of careful analysis of a set of scientific articles published from various universities, institutes and laboratories. It will help students in their further work on analysis of literature during diploma thesis writing as well as scientific article preparation based on results obtained by themselves.

Treści merytoryczne:

Students will be given scientific articles in the field of applied biotechnology (e.g. microbial cultures, biosensors, biocompatible materials, bioprocesses, miniaturized biochemical systems) as a base for the case study and presentation preparation. After given cases studies students in small groups (2-3 person) will prepare the presentation of the given topic. Students should be prepared for questions and scientific discussion in the field of their presentation

Kryteria oceny:

student's presentation

Bibliografia:

Scientific Journals, Conference Proceedings

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Sensors and Biosensors

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Mariusz Pietrzak
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

After having completed the course the student should be able to :

- describe and characterise elements of sensors and biosensors and the principles of their operation,
- describe how biospecific interaction is used for various analytical applications,
- describe the most common sensors used today
- compare different techniques with emphasis on sensitivity and selectivity
- describe and critically evaluate a selected application of a biosensor

Treści merytoryczne:

The aim of the course is to provide a broad introduction to chemical sensors and biosensors technology including: definition, classification, calibration of sensors, their working principles, classification due to recognition elements and transduction systems, working parameters and applications.

Kryteria oceny:

Lecture: 2 tests (max. 20 p)

Oral presentation + reports (max. 20 p)

Marking criteria

Lecture: 60% of your mark.

Lab: 40% of your mark.

Bibliografia:

1. „Chemical sensors and biosensors”, B.R. Eiggins, AnTS, John Wiley & Sons, LTD, 2011
2. „Recognition receptors in biosensors”, Ed. M. Zourob, Springer, 2010
3. Analytical electrochemistry”, J.Wang, VCH Publischer, New York 1994

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Sensory i biosensory

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Elżbieta Malinowska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + projekt (15h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Student będzie znał budowę sensorów i biosensorów oraz mechanizmy towarzyszące rozpoznawaniu analitów i generowaniu sygnału chemicznego w warstwie receptorowej, perspektywy rozwoju sensorów i biosensorów. Będzie potrafił ocenić przydatność określonych sensorów i biosensorów do konkretnych oznaczeń analitycznych, zaproponować metodę oznaczania wybranych analitów, jak również opracować samodzielnie wybrane zagadnienie studiując literaturę fachową.

Treści merytoryczne:

Niniejszy przedmiot jest przeznaczony dla wszystkich pragnących poznać zagadnienia związane z projektowaniem i zastosowaniem sensorów chemicznych i biosensorów. We wstępnej części wykładu przedstawione zostaną informacje dotyczące budowy sensorów, mechanizmów towarzyszących rozpoznawaniu analitów i generowaniu sygnału chemicznego w warstwie receptorowej sensora oraz typy stosowanych przetworników. Omówione będą podstawowe parametry pracy (bio)sensorów, decydujące o ich możliwości ich przydatności analitycznej. Przedstawione zostaną przykłady możliwości i ograniczeń zastosowania sensorów chemicznych i biosensorów do oznaczania przykładowych (bio)analitów. Nakreślone zostaną także perspektywy rozwoju sensorów i biosensorów. W ramach ćwiczeń studenci zdobywać będą umiejętność oceny przydatności określonych sensorów i biosensorów do oznaczeń analitycznych stosowanych głównie w kontroli analitycznej procesów biotechnologicznych, diagnostyce medycznej, jak również przemyśle spożywczym i ochronie środowiska.

Kryteria oceny: Wykład - 3 kolokwia; max 25pkt. Ćwiczenia - ocena opracowania literaturowego i prezentacji + aktywność; max 15pkt. Zaliczenie przedmiotu po uzyskaniu 60% punktów.

Bibliografia:

- „Sensory chemiczne”, Zbigniew Brzózka, Wojciech Wróblewski, Oficyna wydawnicza Politechniki warszawskiej, Warszawa 1998
- „Mikrobioanalitka”, Praca zbiorowa pod red. Z. Brzózki, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2009
- „Współczesna chemia analityczna - wybrane zagadnienia”, Adam Hulanicki, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, 2001
- „Chemical sensors and biosensors”, B.R. Eggins, AnTS, John Wiley & Sons, LTD, 2011
- „Recognition receptors in biosensors”, Ed. M. Zourob, Springer, 2010

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Separation Processes in Biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Andrzej Koltuniewicz
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykład (30h) + ćwiczenia (15h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

1. He has the extended knowledge, useful for understanding the basics of physical and chemical separation processes in biotechnology, bioprocess engineering.
2. It has a well-established knowledge necessary to prepare mass balances, and energy component, taking into account the momentum transfer phenomena, mass and energy.
3. Can perform full process design, taking into account the principles of integration and intensification of the process.
4. He can make use of different techniques for separating mixtures of processes.
5. Correctly identifies and resolves dilemmas associated with the use of the engineering profession.
6. He can provide information about biotechnology and bioprocess engineering in the commonly understood sense.

Treści merytoryczne:

The main objective of the course is to acquaint students with the processes of separation that are most relevant in Industrial Biotechnology. Biotechnology has growing economic importance as it enables the implementation of sustainable development policy with independence from fossil fuels production. With renewable resources receive more and more variety of biotech products in many industrial sectors as energy and fuel industry, the production of biopolymers and chemicals. The use of biomass as a basic industrial raw material and microorganisms and algae requires skillful use of various separation processes in an efficient and cost-effective way.

Kryteria oceny:

1. Written test.
2. Colloquium oral for people who have not passed a written test

Bibliografia:

1. Materials delivered by the Lecturer (PowerPoint)
2. Book: A.B. Koltuniewicz, Sustainable Process Engineering - Prospects and Opportunities, DE GRUYTER 2014, ISBN 978-3-11-030875-4, <http://www.degruyter.com/view/product/204407>
3. Chapter: A. B. Koltuniewicz, Process Engineering for Sustainability, Chapter 6.34 7.1, in: Encyclopedia of Life Support Systems, Ed. Badran, A., UNESCO 2011, ISBN 9542989-0-X, <http://www.eolss.net/ebooklib>

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Sterowanie i regulacja procesów biotechnologicznych

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Łukasz Makowski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h) + laboratorium (30h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat zasad działania układów sterowania i regulacji w przemyśle biotechnologicznym,
- posiadać znajomość zasad działania przemysłowych przetworników pomiarowych, urządzeń wykonawczych oraz regulatorów z ciągłym i nieciągłym sygnałem wyjściowym,
- poprawnie interpretować przebieg procesów regulacji i wpływ nastaw regulatorów na przebiegi czasowe wielkości wyjściowych z układów regulacji.

Treści merytoryczne:

Omówienie zasad działania układów automatyki przemysłowej stosowanych w procesach biotechnologicznych. Przedstawienie struktur układów regulacji automatycznej oraz zasady działania elementów składowych układów regulacji automatycznej.

Wykład obejmuje omówienie następujących zagadnień:

1. Pojęcia podstawowe (obiekt sygnały sterujące i zakłócające, charakterystyki statyczne i dynamiczne, sprzężenie zwrotne, struktury układów regulacji i jej rodzaje).
2. Pomiary i miernictwo (pomiary pośrednie i bezpośrednie, statyczne i dynamiczne błędy pomiarowe, warunki znamionowe, rzeczywiste i idealne charakterystyki statyczne urządzeń pomiarowych).
3. Budowa i zasada działania czujników pomiarowych parametrów procesowych: temperatury, ciśnienia, przepływu, poziomu i stężenia.
4. Urządzenia wykonawcze: zawory, siłowniki pneumatyczne i hydrauliczne (membranowe i tłokowe), grzałki elektryczne.
5. Zasada działania regulatorów (z ciągłym i nieciągłym sygnałem wyjściowym) oraz prawa regulacji. Regulatory bezpośredniego działania .
6. Przykłady układów regulacji automatycznej wykorzystujących omawiane rodzaje regulatorów.
7. Dynamika regulatorów z ciągłym sygnałem wyjściowym
8. Dynamika układów regulacji automatycznej

Laboratorium - wykonanie ćwiczeń praktycznych:

1. Regulacja dwupołożeniowa temperatury w bioreaktorze.
2. Badanie własności dynamicznych kaskady mieszalników i mieszalnika rurowego.
3. Badanie własności dynamicznych przetworników temperatury.
4. Regulacja poziomu cieczy w bioreaktorze przepływowym przy użyciu regulatorów z ciągłym sygnałem wyjściowym.
5. Sterowanie przepływem cieczy w instalacjach przemysłowych.
6. Badanie własności statycznych przetworników temperatury

Kryteria oceny:

Zaliczenie pisemne (wykład) + zaliczenia ustne/pisemne (laboratorium)

Bibliografia:

1. Jerzy Kostro, Elementy, urządzenia i układy automatyki, WSiP.
2. Bohdan Chorowski, Mirosław Werszko, Mechaniczne urządzenia automatyki, WNT.
3. Andrzej Burghardt, Grażyna Bartelmus, Inżynieria reaktorów chemicznych, Wydawnictwo Naukowe PWN

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Substancje zapachowe i aromaty spożywcze

Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Monika Kaleta
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Wykład ma na celu zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi z różnymi aspektami percepcji zapachu, ich klasyfikacją, pochodzeniem substancji zapachowych i tworzeniem kompozycji. Omawia szeroko aspekty praktyczne perfumerii - przemysłowe metody wytwarzania substancji zapachowych i stosowania kompozycji zapachowych w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym i spożywczym. Zwraca uwagę na działanie biologiczne substancji zapachowych i możliwości ich terapeutycznego wykorzystania.

Treści merytoryczne:

Zmysł węchu

Psychologia zapachu

Zapach w wyrobach farmaceutycznych, spożywczych i perfumeryjnych

Historia perfumerii - od starożytności po współczesność

Różne klasyfikacje zapachów i wyrobów aromatycznych

Substancje zapachowe pochodzenia naturalnego

Substancje zapachowe pochodzenia syntetycznego, kompozycje zapachowe - budowa

Regulacje prawne w branży perfumeryjnej

Tworzenie kompozycji zapachowych

Aplikacja kompozycji zapachowych

Podstawy aromaterapii oraz zastosowanie w kosmetyce

Zajęcia praktyczne - wycieczka do Polleny Aromy

Kryteria oceny:

sprawdzian pisemny

Bibliografia:

Władysław Brud, I. Konopka-Brud, „Podstawy perfumerii”, Oficyna wydawnicza Łódź 2009

Williams D. F., Schmidt W. H. Chemistry and Technology of The Cosmetics and Toiletries Industry; Blackie Academic & Professional, Londyn 1996

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Synthetic bio-tools for industrial biotechnology

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Małgorzata Adamczyk
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (45h)
Liczba punktów ECTS:	4

Cele przedmiotu:

The aim of the course is to gain experience in microbial protein expression, protein design and engineering, recombinant protein purification, standard protein analysis methods, and activity assays.

Student will have ability to independently design and execute informative experiments and interpret results. This course will prepare a student for a position of a protein scientist in R&D sector.

Treści merytoryczne:

Lectures and practical course will focus on troubleshooting.

- 1) Synthetic systems design and engineering (synthetic biology, molecular biology, promoter types, tag systems, functional domains ect.)
- 2) Expression (protein stability, secretion machinery)
- 3) Purification (broaden spectrum of techniques in affinity chromatography)
- 4) SDS-PAGE and Western-blot (visualization techniques, labelling)
- 5) EMSA assay (protein-DNA interactions assays in molecular biology and biophysics)

Each group of students will be given a different synthetic construct (or will be asked for designing its own). Students will have to recognise the overproduced and purified proteins as well as to perform on them activity tests.

Kryteria oceny:**Bibliografia:**

Laboratory instructions and links to videos and publications will be provided by the tutor

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

There are no separate experimental modules. The practical course is designed as a project, so your presence at each class is obligatory.

Knowledge assessment will be based on your performance during the course (activity), entry test, homework and the final report from your project.

Teaching method: flipped classroom

Techniki biologii molekularnej

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Monika Wielechowska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Laboratorium (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

1. mieć rozszerzoną wiedzę na temat współczesnych technik biologii molekularnej, w tym różnych typów reakcji PCR, immunodetekcji białek metodami hybrydyzacji typu Western i ELISA
2. umieć zaprojektować, zoptymalizować i przeprowadzić doświadczenia detekcji genów i białek technikami PCR, ELISA i hybrydyzacji typu Western

Treści merytoryczne:

Celem laboratorium jest zapoznanie studentów z zaawansowanymi technikami stosowanymi w biologii molekularnej. Zakres laboratorium obejmować będzie powielanie genu kodującego enzym za pomocą łańcuchowej reakcji polimerazy (PCR), w tym optymalizację warunków reakcji oraz przeszukiwania bibliotek genowych na przykładzie kolonijnego PCR i hybrydyzacji metodą Southerna. Studenci zapoznają się także z technikami immunodetekcji białek w tym z metodą ELISA i hybrydyzacji typu Western.

Kryteria oceny:

Z każdego ćwiczenia student przygotowuje sprawozdanie, które oceniane jest w skali 0-5 pkt. Do oceny końcowej wliczana jest średnia arytmetyczna ze sprawozdań (max. 5 pkt). Każde zajęcia kończą się kolokwium obejmującym materiał teoretyczny i wiedzę nabytą na ćwiczeniach. Sumarycznie z sprawdzianów można uzyskać 25 pkt. Warunkiem zliczenia jest uzyskanie 51% punktów.

Bibliografia:

1. Kłyszewko-Stefanowicz L. (praca zbiorowa) Ćwiczenia z biochemii (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005)
2. Sambrook, J.; Russell, D Molecular cloning: a laboratory manual (Cold Spring Harbor Laboratory Press, 2001)

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Techniki membranowe w zastosowaniach biomedycznych i kosmetycznych

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Tomasz Kobiela
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat błon biologicznych, hodowli komórkowych, współczesnych technik membranowych, otrzymywania membran półprzepuszczalnych, surowców membranotwórczych i praktycznego zastosowania membran półprzepuszczalnych,
- na podstawie źródeł literaturowych i internetowych zapoznać się samodzielnie z wybranym zagadnieniem dotyczącym zastosowania membran półprzepuszczalnych w praktyce, - posiadać ogólną wiedzę o metodach badania i charakteryzacji membran

Treści merytoryczne:

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z technikami membranowymi w biotechnologii, a w szczególności w badaniach bio-medycznych i kosmetycznych. Omówione zostaną metody otrzymywania membran, materiały membranotwórcze oraz sposoby badania i charakteryzacji membran. Podana zostanie podstawowa wiedza o zastosowaniach membran w medycynie, farmacji i kosmetykologii. Przedstawione zostaną praktyczne zastosowania membran na wybranych przykładach.

Kryteria oceny:

Egzamin pisemny zawierający krótkie pytania otwarte, zalicza 51%.

Bibliografia:

1. Anna Narębska (Red.) - Membrany i membranowe techniki rozdziatu - Wydawnictwa UMK, Toruń, 1997
2. M. Bodzek, J. Bohdziewicz, K. Konieczny - Techniki membranowe w ochronie środowiska - Wyd. Pol. Śląskiej, Gliwice, 1997
3. K. Dołowy, A. Szewczyk, S. Pikuła - Błony biologiczne - Śląsk, Katowice-Warszawa, 2003

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Techniki mikroskopowe

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Artur Dybko
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h) + laboratorium (15h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi technikami mikroskopowymi używanymi w biologii, biotechnologii i inżynierii materiałowej. zasad działania różnych Omówiona będzie budowa i zasada działania mikroskopów różnych typów m.in.: mikroskopu optycznego, w tym stereoskopowego a także mikroskopu fluorescencyjnego (prostego, odwróconego i konfokalnego) oraz mikroskopu sił atomowych (AFM) i elektronowego. Omówione zostaną techniki mikroskopowe wykorzystywane podczas pracy z hodowlami komórkowymi i tkankowymi.

Treści merytoryczne:

1. Wykład wprowadzający
2. Budowa mikroskopu optycznego, zasada pracy z mikroskopem
3. Budowa i zasada działania mikroskopu fluorescencyjnego (prostego, odwróconego i konfokalnego)
4. Barwniki fluorescencyjne i znakowanie fluorescencyjne określonych organelli w celu ich lokalizacji, a także w celu monitorowania metabolizmu komórek.
5. Zasady przygotowywania i utrwalania preparatów mikroskopowych.
6. Budowa i zasada działania laserowego skaningowego mikroskopu konfokalnego.
7. Trójwymiarowa analiza obiektów w skali μm do nm .
8. Budowa i zasada działania AFM.
9. Budowa i zasada działania mikroskopu elektronowego.
10. Obróbka i interpretacja obrazów mikroskopowych

Kryteria oceny:

kolokwium, laboratoria
egzamin

Bibliografia:

Literatura podstawowa:

1. M. Pluta - Mikroskopia optyczna, Warszawa 1982 PWN
2. L. Appel, R. Kowalczyk - Mikroskop. Budowa i użytkowanie. Warszawa 1966 WNT

Literatura uzupełniająca:

Materiały przygotowane przez producentów sprzętu mikroskopowego.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Techniki sprzężone w metabolomice

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. nzw. dr hab. inż. Katarzyna Pawlak
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	3

Cele przedmiotu:

Znajomość nowoczesnych technik instrumentalnych analitycznych i mikrobioanalitycznych
Umiejętność zaproponowania odpowiedniej techniki do postawionego problemu dotyczącego głównych zagadnień z obszaru metabolomiki (z zakresu farmakologii, analizy środowiskowej oraz diagnostyki medycznej) Umiejętność przygotowania krótkiej prezentacji na podstawie angielskojęzycznej literatury

Treści merytoryczne:

Celem przedmiotu jest przedstawienie metod identyfikacji i oznaczania związków małowcząsteczkowych występujących w organizmach żywych z użyciem technik sprzężonych. Omówione są zalety i wyzwania jakie pojawiają się podczas stosowania technik rozdzielania (chromatografii gazowej (GC), cieczowej (HPLC) elektroforezy kapilarnej (CE) i żelowej (PAGE) połączonych z wysokorozdzielczymi spektrometrami mas i NMR. Omawiane są zwięzłe mechanizmy rozdzielania związków i zasady działania detektorów oraz dyskutowane przykłady związane ze sposobem przygotowania materiału biologicznego do analiz zależnie od postawionego celu badawczego. Przykłady związane z metabolomiką roślin obejmują zagadnienia o dużym znaczeniu biotechnologicznym (oczyszczanie gleby z substancji toksycznych i ich dezaktywacja, synteza substancji o znaczeniu farmakologicznym); a w przypadku człowieka - badania kontroli jakości żywności, bioprzyswajalności leków i toksyn, kontrole antydopingowe, diagnostyka medyczna oraz kryminalistyka.

Kryteria oceny:

Ocena sumaryczna z kolokwium i krótka prezentacja wybranego zagadnienia.

Bibliografia:

1. M. Jarosz, Nowoczesne techniki analityczne, Oficyna Wydawnicza PW 2006
2. Angielskojęzyczne czasopisma specjalistyczne (Bioanalysis, Anal. Biol. Chem.)
3. Materiały przygotowane przez wykładowcę udostępniane uczestnikom kursu

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Technologia i biotechnologia surowców naturalnych

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Joanna Głowczyk-Zubek
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien: • mieć ogólną wiedzę teoretyczną na temat rodzajów surowców pochodzenia naturalnego i ich pochodnych stosowanych w przemyśle farmaceutycznym i kosmetycznym • znać budowę chemiczną, właściwości fizykochemiczne i fizjologiczne ważnych grup związków pochodzenia naturalnego o znaczeniu praktycznym • znać metody pozyskiwania lub otrzymywania i przekształcania na skalę technologiczną niektórych surowców naturalnych.

Treści merytoryczne:

Wykład wprowadza słuchaczy w problematykę surowców pochodzenia naturalnego i ich pochodnych, z naciskiem na właściwości fizykochemiczne, właściwości fizjologiczne w przypadku związków biologicznie czynnych, funkcję w produktach użytkowych, bezpieczeństwo stosowania, źródła pozyskiwania i metody przetwarzania. Zostaną omówione następujące grupy surowców: węglowodany i ich pochodne, aminokwasy, peptydy i białka i ich pochodne, lipidy naturalne i związki z nich otrzymywane, pigmenty i barwniki naturalne, feromony. Przy omawianiu poszczególnych grup surowców studenci zapoznają się ze źródłami ich pochodzenia i metodami wytwarzania, ze szczególnym uwzględnieniem metod biotechnologicznych i fermentacyjnych stosowanych np. w przetwórstwie polimerów naturalnych, produkcji biosurfaktantów, produkcji niektórych leków.

Kryteria oceny:

sprawdzian pisemny

Bibliografia:

1. Kołodziejczyk A., *Naturalne związki organiczne*, WN PWN, Warszawa 2013
2. Bhat, Sujata V. *Chemistry of natural products*, Springer, 2005

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Transport Phenomena

Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. dr hab. inż. Eugeniusz Molga
Język wykładowy:	angielski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

The course deals with Fundamentals on transport phenomena. It includes basic knowledge on momentum, energy and mass transfer, also with momentum, energy and mass balancing methods

Treści merytoryczne:

Laminar and turbulent flow of fluids in systems of simple geometry. Principles of heat transfer - steady and un-steady state heat conduction as well as natural and forced convection in systems of different geometry. Methods to determine heat transfer coefficients. Principles of mass transfer - steady and un-steady state diffusion as well as natural and forced convection in systems of different geometry. Methods to determine mass transfer coefficients. Mass transfer in dispersed and porous systems. Mass transfer with simultaneous chemical reaction in heterogeneous fluid-fluid and fluid-solid state systems.

Kryteria oceny:

zaliczenie

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Wstęp do technik modyfikacji powierzchni, metody charakteryzacji oraz wybrane zastosowania biomedyczne

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Dominik Janczewski
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Reakcje chemiczne prowadzone na powierzchni i modyfikujące jej właściwości stały się istotną częścią inżynierii zaawansowanych materiałów. Pomimo rosnącego znaczenia te zagadnienia nie są typowo omawiane w ramach kursów chemii organicznej czy też chemii polimerów. Celem tego wykładu jest zaznajomienie słuchaczy z najpopularniejszymi sposobami chemicznej modyfikacji powierzchni uwzględniając zasadnicze różnice pomiędzy tymi procesami a syntezą prowadzoną w roztworze. Istotnym elementem będzie zebranie praktycznych wskazówek pozwalających na dobór metody chemicznej dla różnych popularnych substratów omówienie typowych mechanizmów reakcji oraz przegląd typowych metod analitycznych używanych do charakteryzacji. W ramach zajęć przybliżone zostaną również typowe modyfikacje wykorzystywane w zastosowaniach biomedycznych np. powierzchnie antybakteryjne i przeciwiadhezyjne w formie studium przypadku.

Treści merytoryczne:

Synteza na powierzchni - synteza w roztworze, podstawowe różnice (3h). Fizykochemiczne podstawy chemii powierzchni. Różnice w reaktywności w porównaniu z roztworami. Ograniczenia w syntezie SN₂. Skuteczne typy reakcji. Wpływ czynników sterycznych. Podstawowe typy oddziaływań, oddziaływanie kowalencyjne vs oddziaływanie niekowalencyjne. Problemy zwilżania powierzchni. Post-modyfikacja filmów.

Typowe substraty i ich reaktywność (3h). Metody oczyszczania i aktywacji powierzchni. Porównanie najważniejszych typów substratów ich reaktywności (krzem i dwutlenek krzemu, złoto i metale, substraty polimerowe i organiczne). Omówienie doboru chemii międzyfazowej (tiole, silany, grupy koordynujące metale). Dynamika zmian powierzchni na przykładzie substratów polimerowych (PDMS).

Przegląd najważniejszych struktury (3h). Mono-warstwy. Zachowanie monowarstw, samoorganizacja. Polimery (przyłączanie i polimeryzacja z powierzchni). Różnice w konformacji polimeru. Szczotki polimerowe, techniki polimeryzacji inicjowanej na powierzchni, ATRP, RAFT. Cienkie filmy (*spin coating*, *layer-by-layer*). Immobilizacja protein.

Techniki charakteryzacji powierzchni (4h). Omówienie ograniczeń analitycznych w porównaniu z roztworami, Omówienie poszczególnych technik analitycznych: pomiar kąta zwilżania i energii powierzchniowej, pomiar potencjału elektrostatycznego na powierzchniach, mikroskopia siły atomowej (AFM), mikroskopia SEM i TEM, XPS, spektroskopia w podczerwieni na powierzchni (IR), techniki pomiaru grubości filmów: nanoindentacja, elipsometria, AFM.

Przykłady zastosowań (2h). Kryteria dobór technik modyfikacji powierzchni. Case study, przykłady zastosowań: powierzchnie antybakteryjne, powierzchnie do kultur komórkowych, biogodność powierzchnie antyadhezyjne i przeciwarzostowe.

Kryteria oceny:

Zaliczenie pisemne + ocena aktywność w trakcie zajęć

Bibliografia:1. K.Christmann, Introduction to Surface Physical Chemistry, Springer-Verlag New York, 1991

2. R.T. Morrison, R.N. Boyd, Chemia organiczna, PWN 1999

3. Aktualne artykuły z literatury specjalistycznej

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Wykład będzie zaoferowany zarówno w języku Polskim jak i Angielskim. W części dotyczącej charakteryzacji powierzchni i metod instrumentalnych będę się starał zaprosić specjalistów od niektórych technik analitycznych.

Wytwarzanie i modyfikacje białek

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Monika Wielechowska
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

1. Posiadać szczegółową wiedzę na temat metod poszukiwania i selekcji białek oraz enzymów na potrzeby przemysłu i medycyny.
2. Posiadać szczegółową wiedzę na temat produkcji białek rekombinowanych w różnych systemach ekspresyjnych oraz możliwości zastosowania technik inżynierii białek (mutageneza, ukierunkowana ewolucja enzymów) do modyfikacji właściwości enzymów.
3. Posiadać wiedzę z zakresu możliwości stosowania modyfikowanych białek i enzymów w przemyśle i medycynie

Treści merytoryczne:

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z zaawansowanymi metodami produkcji modyfikowanych białek i enzymów na potrzeby przemysłu chemicznego i medycyny.

- Techniki izolacji i selekcji biokatalizatorów, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technik wysokowydajnego testowania (HTS).
- Budowa wektorów ekspresyjnych oraz wpływ ich elementów na wydajną produkcję rekombinowanych białek w różnych systemach (E.coli, Hansenula polymorpha, Pichia pastoris, Lactococcus lactis).
- Metody zwiększania stabilności produkowanych biocząsteczek.
- Metody zmieniania właściwości enzymów za pomocą inżynierii białek - ukierunkowana i punktowo nasyciona mutageneza jako precyzyjne narzędzie modyfikacji struktury oraz parametrów enzymów; metody tworzenia bibliotek wariantów za pomocą ukierunkowanej ewolucji enzymów; selekcja biokatalizatorów o wymaganych właściwościach.
- Przykłady zastosowania białek i enzymów różnych klas, z uwzględnieniem enzymów rekombinowanych i modyfikowanych omówionymi na wykładzie metodami.

Kryteria oceny:

Sprawdzian pisemny zawierający pytania testowe i krótkie pytania otwarte. Granica zaliczenia: uzyskanie

51% punktów.

Bibliografia:

1. A.S. Bommarius, B.R. Riebel Biocatalysis - fundamentals and applications (Wiley, 2004)
2. G. Gellissen Production of recombinant proteins (Wiley,2005)
3. S. Brakmann, K.JohnssonDirected molecular evolution of proteins (Wiley, 2002)

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Zarządzanie biznesem technologicznym

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. inż. Marek Marcinek
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

Po ukończeniu kursu student powinien:

- mieć ogólną wiedzę na temat współczesnych metod zarządzania w korporacji oraz własnym biznesie
- na podstawie dostępnych źródeł literaturowych i internetowych zapoznać się samodzielnie z wybranym zagadnieniem zaproponowanym przez prowadzącego,
- przygotować i wygłosić prezentację dla uczestników kursu, której uzupełnieniem będzie krótkie streszczenie oraz dyskusja z udziałem słuchaczy i prowadzącego.

Treści merytoryczne:

Wykład jest realizowany jako wspólna inicjatywa Firmy BASF Polska i Wydziału Chemicznego. Zakłada współrealizowanie części zajęć przez pracowników BASF i przekazanie Studentom treści, umiejętności przydatne podczas etapów rekrutacji* oraz później w pracy w firmie chemicznej.

Treści merytoryczne:

1. Technologia w biznesie.
2. Ścieżka od pomysłu do biznesu opartego na technologii.
3. Strategiczna analiza rynku technologicznego.
4. Zasady analizy potencjału dla danego produktu lub usługi.
5. Metody analityczne (dane statystyczne, benchmarking, SWOT).
6. Przykłady wdrożeń zrównoważonego biznesu.
7. Techniki komunikacji i prezentacji w technobiznesie.
8. Negocjacje biznesowe.
9. Elementy zarządzania kadrami techniki rekrutacyjne.
10. Zasady zrównoważonego biznesu.
11. Ochrona własności intelektualnej.
12. Finansowanie biznesu.
13. Formy prawne prowadzenia biznesu.

*zaliczenie będzie polegało na wykonaniu analizy rynku dla danego produktu co stanowi pierwszy etap procesu rekrutacyjnego BASF na staże.

Kryteria oceny:

W zależności od liczby Studentów. Priorytetowo projekt/prezentacja analizy rynku ewentualnie test.

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Zarządzanie przedsiębiorstwem

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. Małgorzata Duczkowska-Piasecka
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykłady (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:

- podanie wiedzy z zakresu istoty przedsiębiorstwa, uwarunkowań wynikających z otwartej gospodarki rynkowej przy podejmowaniu decyzji oraz sprawowania procesu zarządzania, mającego prowadzić przedsiębiorstwo do sukcesu;
- opanowanie przez studentów nowych umiejętności analitycznych dotyczących oceny warunków wpływających na decyzje przedsiębiorstwa, podejmowania właściwych dla danych warunków decyzji, umiejętności oceniania skutków tych decyzji;
- nabycia kompetencji związanych z wiedzą o przedsiębiorstwie, gospodarce rynkowej, procesach podejmowania właściwych decyzji, a polegających na zdolności do samodzielnych ocen, pełnienia funkcji wyższych w przedsiębiorstwie.

Zajęcia obejmą serię wykładów wychodzących poza przedmiot samego zarządzania, natomiast osadzających zarządzanie w realiach współczesnego świata: procesu globalizacji, internacjonalizacji, UE - co ma przemożny wpływ na podejmowanie wszelkich decyzji zarządczych w przedsiębiorstwach w Polsce i każdym kraju.

Treści merytoryczne:

1. Współczesne warunki funkcjonowania przedsiębiorstw
2. Przedsiębiorstwo jako jednostka gospodarcza działająca na rynku
3. Sposoby podejścia do analizy przedsiębiorstwa
4. Proces zarządzania w przedsiębiorstwie
5. Ryzyko w zarządzaniu przedsiębiorstwem
6. Zarządzanie strategiczne i zarządzanie operacyjne
7. Klient najważniejszym wyznacznikiem decyzji zarządczych
8. Planowanie i proces marketingowy
9. Strategia w przedsiębiorstwie
10. Strategie konkurencji
11. Współczesne metody zarządzania przedsiębiorstwem
12. Własna działalność gospodarcza - od pomysłu do sukcesu
13. Determinanty sukcesu przedsiębiorstwa
14. Rola państwa w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa

Kryteria oceny:

-

Bibliografia:

Literatura poniższa jest literaturą uzupełniającą, gdyż wykład będzie prowadzony na podstawie literatury zagranicznej (najnowszej):

1. red. J. Lichtarski *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie* Wyd.AE we Wrocławiu, 2007
2. red. M. Duczkowska-Piasecka *Model biznesu-nowe myślenie strategiczne* Wyd. .Difin 2013
3. C.L.Pearce, J.A.Maciarello, H.Yamawaki *Dziedzictwi Druckera* Oficyna Wolters Kluwer, 2011.

Zastosowanie biologii molekularnej w inżynierii środowiska

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Katarzyna Affek
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

- Historia wykorzystania metod biologii molekularnej w inżynierii środowiska
  - Wprowadzenie do metod biologii molekularnej stosowanych w inżynierii środowiska
  - Metody biologii molekularnej stosowane w biotechnologii i inżynierii środowiska, m.in. identyfikacja bakterii metodą PCR i FISH wraz z metodami pokrewnymi (RT-PCR, FISH-MAR), badania zmienności populacji bakterii i cech fizjologicznych.
  - Metody biologii molekularnej stosowane w ekotoksykologii, m.in. testy z użyciem bakterii i drożdży, test mikrojądrowy i kometowy, badania hormonalne, testy na bazie PCR i mikromacierze DNA
  - Przykłady wykorzystania omawianych metod w praktyce
  - Zastosowanie GMO w inżynierii środowiska
- Zapoznanie się z aktualnymi trendami w badaniach molekularnych w inżynierii środowiska na podstawie najnowszych publikacji

Kryteria oceny:

egzamin

Bibliografia:**Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Zastosowanie biotechnologii w nowoczesnej terapii

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. Elżbieta Wałajtys-Rode
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Kompetencje: Ogólna wiedza teoretyczna na temat rodzajów i charakterystyki produktów biotechnologicznych stosowanych w nowoczesnej terapii należących do następujących kategorii: rekombinowane białka, szczepionki nowej generacji, terapia genowa, komórki macierzyste. Znajomość molekularnych mechanizmów działania terapeutycznych produktów biotechnologicznych i zakresu ich stosowania w leczeniu chorób zakaźnych (wirusowych) i genetycznie uwarunkowanych (autoimmunologiczne, nowotworowe, neurodegeneracyjne) oraz ich skuteczności i ubocznych efektów działania.

Umiejętności: W oparciu o dane literaturowe, bazy danych i techniki informacyjno-komunikacyjne potrafi sformułować specyfikację produktów biotechnologicznych dostępnych na rynku i rozpoznać zakres ich działania. Umie dokonać wyboru właściwego produktu biotechnologicznego w zależności od rodzaju patologii i opracować prezentację w oparciu o dane literaturowe.

Treści merytoryczne:

Student uzyskuje wiedzę o nowoczesnych metodach terapii z zastosowaniem produktów uzyskiwanych technikami biotechnologicznymi: rekombinowane białka ze szczególnym uwzględnieniem przeciwciał monoklonalnych, szczepionki nowej generacji, komórki macierzyste, terapia genowa. Poznaje mechanizmy molekularne działania tych produktów i zakresy ich stosowania w terapii chorób zakaźnych (wirusowych) i genetycznie uwarunkowanych (autoimmunologiczne, nowotworowe, neurodegeneracyjne) oraz potencjalną skuteczność i uboczne efekty

Kryteria oceny:

Kolokwium pisemne: Test wielokrotnego wyboru oraz pytania do uzupełnienia. Do zaliczenia wymagane jest uzyskanie 50%+1 poprawnych odpowiedzi oraz mniej niż 50% negatywnych odpowiedzi.

Dodatkowe punkty są przyznawane za uczestniczenie w 75% wykładów i w konsultacjach.

Bibliografia:

1. Kayser O., Muller RH., (red), Biotechnologia Farmaceutyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2003,
2. Bal J., Redakcja naukowa: Biologia Molekularna w Medycynie, Elementy genetyki klinicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013,
4. Artykuły z pism specjalistycznych np. Kamieniarz K., Nawrot R., Grajek K., Goździcka-Józefiak A., Biotechnologia w medycynie regeneracyjnej i reprodukcyjnej, Biotechnologia, 2006, 2 (73) 31-48,
5. Materiały z wykładów dla studentów zamieszczone na stronie internetowej Wydziału Chemicznego

Literatura dodatkowa:

- 1.. Biotechnology-new dimentions in medicine, 2006, F. Hoffman-La Roche Ltd. Corporate Communications, CH-4070 Basel Switzerland
- 2.. The state of the Biotechnology Industry Today, Raporty Plunkett Research Ltd.
3. O'Connor AM, Introduction to biotech drugs, Regulatory Rapporteur, 2009, 6;4-7.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Z uwagi na szeroki zakres i interdyscyplinarny charakter przedmiotu wskazane jest uczestnictwo w wykładach i konsultacjach.

Zastosowanie sieci neuronowych w inżynierii chemicznej i biotechnologii

Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. dr hab. inż. Eugeniusz Molga
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (30h)
Liczba punktów ECTS:	2

Cele przedmiotu:**Treści merytoryczne:**

1. Podstawy biologiczne działania sztucznego neuronu.
2. Historia powstania i kierunki rozwoju sztucznych sieci neuronowych.
3. Modele neuronów i metody ich uczenia.
4. Sieci neuronowe wielowarstwowe jednokierunkowe.
5. Algorytm propagacji wstecznej i jego warianty.
6. Przegląd innych typów sieci neuronowych i ich właściwości.
7. Adaptacyjne metody kontroli układów dynamicznych z wykorzystaniem sieci neuronowych.
8. Zastosowanie sieci neuronowych do identyfikacji oraz modelowania procesów chemicznych i biologicznych (modele typu "czarna skrzynka" oraz modele hybrydowe).
9. Zastosowanie sieci neuronowych do rozpoznania i oceny stanów instalacji chemicznych i biotechnologicznych.
10. Przegląd i charakterystyka dostępnego oprogramowania profesjonalnego.

W ramach prowadzonego kursu przewidziano również zajęcia praktyczne związane z zastosowaniem wybranego pakietu oprogramowania do rozwiązywania problemów modelowania reaktorów chemicznych i/lub bioreaktorów.

Kryteria oceny:**Bibliografia:****Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):**

Brak

Zastosowanie spektroskopii NMR do badania związków pochodzenia naturalnego

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Dominika Kubica
Język wykładowy:	polski
Forma zaliczenia przedmiotu:	egzamin
rodzaj zajęć:	Wykłady (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Znajomość wybranych technik jedno- i dwuwymiarowej spektroskopii NMR stosowanych do badania struktury małych i wielkocząsteczkowych związków pochodzenia naturalnego. Umiejętność doboru metod pomiarowych do postawionego problemu i racjonalnego zaplanowania eksperymentów.

Treści merytoryczne:

We wprowadzeniu do wykładu omówione zostaną podstawowe zagadnienia z zakresu spektroskopii ^1H i ^{13}C NMR, w tym zasady pomiaru i interpretacji widm. Następnie studenci zapoznają się z bardziej zaawansowanymi technikami jednowymiarowej spektroskopii NMR, oraz z najważniejszymi technikami dwuwymiarowymi. Kolejnym zagadnieniem, które zostanie poruszone będzie zjawisko magnetycznej relaksacji jądrowej. Przedstawione zostaną mechanizmy według których dochodzi do relaksacji układu, a także sposoby pomiaru podstawowych parametrów opisujących relaksację jądrową. Końcowa część wykładu poświęcona zostanie badaniu struktury białek przy zastosowaniu zaawansowanych technik spektroskopii NMR, oraz metodom *in vivo* wykorzystującym zjawisko magnetycznego rezonansu jądrowego (obrazowanie, spektroskopia MRS).

Kryteria oceny:

zaliczenie (egzamin pisemny)

Bibliografia:

1. W. Zieliński, A. Rajcy, Metody spektroskopowe i ich zastosowanie do identyfikacji związków organicznych, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2000.
2. A. R. Silverstein, F. Webster, D. Kiemle, Spektroskopowe metody identyfikacji związków organicznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.
3. A. Ejchart, A. Gryff-Keller, NMR w cieczech. Zarys teorii i metodologii, Wydawnictwo: OWPW, 2004.
4. A. Ejchart, L. Kozerski, Spektrometria magnetycznego rezonansu jądrowego ^{13}C , PWN, 1981.
5. H. Gunther, Spektroskopia magnetycznego rezonansu jądrowego, PWN, 1983.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

Związki naturalne proekologiczne biocydy

Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Zbigniew Ochal
Język wykładowy:	polSKI
Forma zaliczenia przedmiotu:	bez egzaminu
rodzaj zajęć:	Wykład (15h)
Liczba punktów ECTS:	1

Cele przedmiotu:

Potrafi sprawnie pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi samodzielnie interpretować uzyskane informacje. Posługuje się poprawnie chemiczną terminologią i nomenklaturą naturalnych związków chemicznych zarówno w języku polskim jak i angielskim. Potrafi ocenić znaczenie związków pochodzenia naturalnego jako współczesnych, proekologicznych środków ochrony roślin uprawnych, ich skuteczność i pozyskiwanie.

Treści merytoryczne:

Zapoznanie słuchaczy ze stanem wiedzy o biocydach naturalnych, związkach stosowanych jako środki ochrony roślin, środki zabezpieczające produkty spożywcze, kosmetyki, materiały techniczne i inne. Występowanie w produktach naturalnych, pozyskiwanie i przetwarzanie w formy użytkowe. Zalety i wady stosowanych związków. Wykorzystanie badań nad związkami pochodzenia naturalnego do wytyczania kierunków syntez nowych biocydów (glifosynat, piretroidy, neonikotynoidy). Wpływ tych substancji na środowisko naturalne, a także zalety i wady ich stosowania. (biodegradacja, wpływ na biocenozę, koszty stosowania).

Kryteria oceny:

Dwa kolokwia sprawdzające. Średnia ocen.

Bibliografia:

1. Na pograniczu chemii i biologii. Tom VI Praca zbiorowa pod redakcją H. Koroniaka. Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań 2002
2. Biologiczne zwalczanie szkodników.”, J.M. Franz, A. Krieg. PWN Warszawa 1995.
3. A. Kołodziejczyk, Naturalne związki organiczne, Warszawa PWN 2012
4. Wybrane artykuły z czasopism naukowych.

Uwagi dodatkowe (opiekuna przedmiotu):

Brak

